

UJ KELET

ZSIDÓ NAPILAP

Director-Főszerkesztő: Dr. Márton Ernő. Adm. nistrator delegat al girant responsabil-Felelős igazgató: Schwartz Endre Proprietar-Tulajdonos: Fratinitas S.A.R.de Editura Registrul publicat-ionilor periodice No. 43. Doc. 388-1938. Tribunalul Cluj, Secția III.

Csütörtök, február 2.
1939—5699. Sebat 13.
XXII. évfolyam, 26. szám.

VILAG TÜKRÉ

Átszervezték a Miron Cristea-kormányt

Cianciova pénzügy, Ciuperca tábornok hadügy, Ionescu Sisesti földművelésügy és Colan püspök kultuszminiszter kiváltak a kormányból. Armand Calinescu belügyminiszter helyettes miniszterelnök lett és ideiglenesen a nemzetvédelmi tárca vezetését is ellátja. Tataru professzor került Szamos-tartomány élére

Dragomir Silviu, Traian Pop, Mihail Serban és Victor Jinga kolozsvári egyetemi tanárok a kormányban

Bucuresti, február 1. Öfelsége ma két rendeletet írt alá. Az első így szól: **Első szakasz:** Figyelembe véve a kormány lemondását, ezt a lemondást elfogadjuk. **Második szakasz:** Miron Cristea kormány elnöke és megbízott az új kormány megalakításával. A második rendelet így szól: Figyelembe véve az alkotmány 46. paragrafusát, miniszterekül és alminiszterekül következők lettek kinevezve: **Miniszterelnök:** Miron Cristea patriárka. **Helyettes miniszterelnök,** belügyminiszter és ideiglenes nemzetvédelmi miniszter: Armand Calinescu. **Igazságügyminiszter:** Victor Iamandi. **Pénzügyminiszter:** Mitica Constantinescu. **Nemzetgazdasági miniszter:** I. Bujoi mérnök. **Alminiszter:** Victor Jinga.

Kultuszminiszter: dr. Nicolae Zigre. **Közlekedésügyi miniszter:** Mihail Ghelmegeanu. **Munkaügyi miniszter:** Mihai Ralea. **Földművelésügyi miniszter:** M. Cornăteanu. **Hadjfelszerelési miniszter:** Victor Slavescu. **Közoktatásügyi miniszter:** Petre Andrei. **Külgügyminiszter:** Grigore Gafencu. **Közegészségügyi:** Marinescu tábornok. **Légügyi és tengerészeti:** Paul Teodorescu. **Tárca nélküli miniszterek:** Silviu Dragomir és Traian Pop cluji egyetemi tanárok. **Alminiszterek:** prof. Mihai Serban, Mihail tábornok, Ion Maria Sadoveanu, Nae Popescu és Marinescu tábornok. Sadoveanu és Nae Popescu a kultuszminisztérium, Marinescu tábornok pedig a belügyminisztérium mellett nyert beosztást. Titeanu propaganda és Baran belügyminiszter lett.

Mint a fentiekből kiderül, Erdély jelentős számban van képviselve ebben a garnitúrában, amely az átszervezés alapján az ország igazgatását végezni fogja. Kolozsvárt öt egyetemi tanár képviseli az új kormányzatban: Dragomir Silviu, Traian Pop, Mihail Serban és Victor Jinga, valamint Coriolan Tataru, az új tartományi igazgató. Dragomir Silviu, az eddigi kisebbségi főkörménybiztos megértő szelleméről, jóindulatáról, alapos felkészültségéről tett tanúságot a kisebbségi departament élén. Sok tapintattal és kiváló politikai érzékkel vezette a tárgyalásokat, amelyek a kisebbségeknek az új politikai rendszerbe való elhelyezkedését voltak hivatva szabályozni.

Traian Pop professzor az ország határain túl is híres kiváló büntetőjogász, aki néhány évvel ezelőtt az új büntetőjogi kódex parlamenti vitája során a terhesség megszakításának kérdésében széles látókörrel és mélyreható szociális gondolkodásról tett tanúságot.

Mihail Serban professzor a kolozsvári mezőgazdasági akadémia rektora, röviddel ezelőtt az akadémia román vezetés alatt való működésének huszadik évfordulója alkalmából számolhatott be, sokrétű tudományos tevékenységéről. A legutóbbi Vaidea-kormányban egyébként kisebbségi alminiszter volt és ezalkalommal a kisebbségek vezetői őszinte jóindulatáról, elfogulatlanágáról és minden előítélettel való mentességéről szerezhettek bizonyosságot.

Victor Jinga professzor, a kolozsvári kereskedelmi akadémia tanára, egyike a szövetkezeti kérdés legképzettebb teoretikusainak az országban. Annakidején az egykori nemzeti parasztpárt ifjúsági szervezetének országos elnöke volt és a demokratikus gondolkodás legelső vonalában harcolt.

Coriolan Tataru professzor, a kolozsvári sportélet egyik megeremője és az automobilklub elnöke, igazi európeér, akinek szervező ereje, kivételes intellektuális kvalitásai lebilincselően megnyerő módon és őszinte megértő szellemmel párosulnak. Kétségteljes, hogy a város egyik legnépszerűbb intellektuelle került személyében Szamos tartomány élére, ahol a királyi helytartó címet eddig annyi presztízzsel viselte Alex Hanzu tábornok.

A kormány új tagjai

Az új kormány, amely összetételében az előzőtől nem különbözik lényegesen, már magán viseli a nemzeti újjászületés frontjának megalakulásával az ország belpolitikai helyzetében bekövetkezett átalakulást. Az összes változások közül a legfontosabb talán, hogy Armand Calinescu belügyminiszter helyettes miniszterelnökké lépett elő és ugyanakkor a nemzetvédelmi tárca ideiglenes vezetését is átvette, amely Ciuperca tábornok kiválásával megürösült. Kivált a kormányból Mircea Căncăv pénzügyminiszter, akinek helyét Mitica Constantinescu eddigi nemzetgazdasági miniszter foglalta el. Nemzetgazdasági miniszteré I. Bujoi mérnököt, a Petrosani konzern vezérigazgatóját nevezte ki az alkodó. Bujoi az utolsó Tatarescu-kormányban néhány hétig már betöltötte ezt a méltóságot.

Kivált a kormányból Colan püspök kultuszminiszter is, akinek helyére dr. Nicolae Zigre volt bihormegyei prefektus került. Ugyancsak kivált M. Ionescu Sisesti földművelésügyi miniszter is, akinek helyére N. Cornetianu mérnököt, a nemzeti újjászületés frontjának egyik főtákarát neveztek ki. Az alig 36 éves fiatal politikus Amerikában és Németországban végzett a tudományos mezőgazdaság terén. Felfegyverkezési miniszteré Victor Slavescu professzort nevezte ki az Uralkodó, aki a Tatarescu-kormányban volt éveken át pénzügyminiszter. Dragomir Silviu kisebbségi kormánybiztos tárca nélküli miniszteré lépett elő, hasonlóképpen Traian Pop professzor, a kolozsvári egyetem jogi fakultásának rektora, az egykori nemzeti parasztpárt kormánybiztos Mihail Serban professzor, a kolozsvári mezőgazdasági akadémia rektora, a minden valószínűség szerint a földművelésügyi minisztérium mellett kap beosztást. Ion Maria Sadoveanu, a Nemzeti Színházak éven át volt vezérigazgatója, majd a kultuszminisztérium államtitkára

is miniszteré lép elő az új kormányalakulásban, hasonlóképpen Mihail tábornok, aki valószínűleg a hadfelszerelési minisztériumban fog működni. Marinescu tábornok az új kormányban is megtartja alminiszteri méltóságát.

Tataru professzor lett Szamos tartomány helytartója

Ugyancsak a mai nappal változások történtek a királyi helytartók névsorában is. Szamos tartomány élére dr. Coriolan Tataru professzor került, aki a Iorga-kormányban az erdélyi miniszteri méltóságot viselte. Alexandru professzor, Bukovina helytartója, Bucuresti tartomány élére került, C. Giurescu professzor, volt georgista képviselő Dumarea tartomány vezetője lett, Dinu Simian eddigi beszarabiai helytartó az olti tartomány élére került, helyét Gh. Cazadliu volt nemzeti parasztpárti képviselő foglalta el Kisenevben. A iasi helytartóság élére Traian Ionescu jogtudományi professzort nevezte ki a király.

Folyik a magyar zsidó-törvény vitája

Budapest, február 1. A képviselőház együttes bizottsága folytatta tanácskozásait a zsidójavaslat ügyében. Feszetics Sándor gróf elfogadta a javaslatot, majd a következő felszólaló Kenéz Béla képviselő NEM-kiáltással elfogadta ugyan a javaslatot, de kifejtette, hogy 1920-tól 1930-ig a zsidók számaránya nem hogy növekedett volna, ellenkezőleg, visszaesett. Statisztikákkal bizonyítható be, hogy ez idő alatt a zsidó kivándorlás sokkal nagyobb arányú volt, mint a bevándorlás. Egyesek azt emlegetik, hogy a felvidék visszacsatolásával is jelentősen növekedett a magyarországi zsidók száma.

— Számadatok igazolják — mondotta a

képviselő —, hogy a felvidéki zsidók mindössze egytizeddel növelték az ország zsidóságának számát. A javaslat — folytatta a képviselő — nem oldja meg a problémát, mert a kenyér nélkül maradt zsidókat nem lehet sem elhelyezni, sem kivándoroltatni.

Ezután Feszetics Domokos és Németi József fogadták el a javaslatot, majd Szentiványi József emelkedett szóra, aki elfogadta a javaslatot, de kijelentette, hogy a zsidók között meg kell különböztetni azokat, akik az elnyomás alatt a magyar nemzet soraiban harcoltak.

Schacht dr. menesztése

„Miódön nem voltam már miniszter, kineveztek miniszterré; amikor elbocsátáson kértem, visszatartottak; és amikor maradni akartam, elbocsátottak.” Ezek voltak állítólag a távozó német birodalmi bankelnök bucsuszávai. A nyilatkozat mindenestre rávilágít a tényleges helyzetre. Schacht dr. karrierje szorosan egybefonódik a német birodalom pénzügyi, valutáris és gazdaságpolitikájával, különösen a háboru utáni esztendőkből. Jövedele és távoztása határkövet jelentenek a gazdasági és pénzügyi fejlődésben.

Pályafutását 1900-ban kezdte meg, mind a kereskedelmi szerződéseket előkészítő hivatal asszisztense. Már egy évvel később ügyvezetője a szervezetnek. 1903-ban a Dresdener-Bank meghívta közgazdasági osztályának élére. 1908-tól 1915-ig a bank helyettes vezérigazgatója volt. 1916-ban az egyesített Darmstadter és Nationalbank igazgatójává lépett elő. 1923-ban, az infláció idején a nemzeti valuta kormánybiztosává neveztek ki, ugyanezen év decemberében pedig a Birodalmi Bank elnöke lett. Ezt a hivatalt 1930 áprilisáig vezette, majd beutazta az európai államokat és Amerikát. A nemzeti szocialisták hatalomra kerülése után Hitler ismételtén a Birodalmi Bank elnökévé nevezte ki és 1934-ben a nemzetgazdasági minisztérium kormánybiztosai vezetésére is az ő feladata lett. Míodön 1938 elején a négy éves tervezettségét és a nemzetgazdasági minisztériumot újjászervezték, dr. Schacht kivásására Hitler felmentette a nemzetgazdasági minisztérium vezetésétől, ugyanakkor azonban tényleges miniszteré neveztek ki, holott a valóságban az ő gazdasági miniszteri tevékenysége megszűnt.

Schacht dr.-ra kétségteljesen az jellemző a leginkább, hogy vezető állását a különböző politikai rendszerek alatt változatlanul meg tudta tartani, ismeretei és tudása révén. Igaz ugyan, hogy valamikor a demokráta párt tagja volt, de a huszas évek közepette táján a hercegi birtokok kisajátítására irányuló kampány alkalmával kivált a pártból. Azóta egy pártba sem lépett be, ezzel szemben a nemzeti szocialista párt arany pártjelvényét kapta meg az elmúlt év elején. Beállítottága leginkább egy 1913-ban tartott beszédéből derül ki, amelynek során a következőket mondotta: „Nem szabad arra szorítkozni, hogy német fonoszkeket, gépeket és egyéb árut exportáljunk; nekünk elsősorban kulturánk nagy szellemi és erkölcsi értékeit kell kivinnünk úgy, ahogy ezek az évezredek német művészetben, irodalomban, nyelvben és bölcsletheben, vallásosságban és nevelésben le vannak fektetve.” Egy másik jellemvonása Schacht dr.-nak az a nyíltság, amellyel felfogását és beállítását képviselte. A nemzeti szocializmusnak a szabadkőművességgel szembeni beállítottágában csak oly személyiségnek, mint dr. Schacht lehetett bátorosága ahhoz, hogy egykori szabadkőművesnek jelentse ki magát.

Schacht dr. értette a módját annak, hogy a német gazdaságot és valutát megannyi akadályon átvesse. Tevékenységének legkiemelkedőbb állomái voltak: a német valuta stabilizálása az infláció után, a Rentenmárka megteremtésével, a jóvátételi fizetések rendezése a Dawis- és Young-terv útján, a devizagazdálkodás 1931 óta, a nemzetközi tartozások fizetésének rendezése transzfer- és fizetésbiztosítási egyezmények útján, nyersanyagról való gondoskodás az „új terv” bevezetése révén, a nemzeti szocialista munkaalkalmteremtés és fegyverkezés finanszírozása. Gazdaságpolitikáról és a valutáról vallott

véleményét a kül- és belpolitikai helyzet-hez mértelenül változtatta is, az ugynevezett „schachti vonalat“ mindig betartotta. A jóvátételek kérdése ténylegesen Németország javára oldódott meg, bár a Dawis és Young-kölcsönök kamatszolgáltatása és törlesztése még a végleges megoldásra várnak. Schachthoz hasonló személyiségre volt szükség, hogy a német adósságok rendezésében a birodalom eltekinthesse a külföld kívánságaitól és érdekeitől és az adósságok kérdésének elintézésében volt javarészt fellelhető Schacht dr. erős pozíciójának magyarázata a nemzeti szocialista rendszeren belül.

A valutának a nemzeti szocialista gazdasági politika égisze alatt való irányítása olyan kísérletet jelent, amelyről nyugodtan elmondhatjuk, hogy a birodalmi bankelnök eddigi értekezési határozottan ellentmond. Schacht dr. a birodalmi kormányban a konzervatív elemet képviselte. A szolid valutához való visszatérésről tartott beszédei meggyőzhetnek arról, hogy a gyakorlatban a német birodalom nem követte az ő egykori elméleteit. Vitatható például, vajjon a német valuta megfelelő-e egy aranyvalutának, vagy sem. Árfolyamszerűen a márka az aranyérték-re támaszkodik anélkül, hogy tényleges aranyfedezete volna. Ha Schacht dr. Hitlerhez hasonlóan, többiben ki is jelentette, hogy Németország soha újabb inflációt nem venne végbe, még sem hagyható figyelmen kívül, hogy a munkaalkalom-teremtéshez és felfegyverkezéshez alkalmazott hitelpolitika az infláció jeleit viseli magán.

A gazdasági és pénzügyi politikában Schacht dr.-t a nemzeti szocialista vezetők-től elválasztó felfogás- és véleménykülönbségek végül is a bankelnök fokozatos kiküszöböléséhez vezettek. A nemzeti szocializmus dinamizmusa mellett ez nem is volt másképpen várható. Schacht dr. 1933-ban egyetértett a nemzeti szocialisták felfogásával, hogy a német gazdaság fellendítése csak a hitel kibővítése útján érhető el. Az ő nézete szerint azonban az államnak csupán az impulzust kellett megadnia, a további investíciók eszközzése azonban a magángazdaságra várt volna. Nyílt titok, hogy ez a terv meghiúsult és az állam még ma is részben fegyverkezési megrendelések, részben a négy éves tervgazdaság révén a konjunktúra tényleges hordozója. Ez a fejlődés az állam eladósodásához vezetett, amelynek mértéke ugyan nem ismeretes, de amelyet legalább 60-70 milliárd márkára kell becsülni. A birodalom pénzügyi politikája egyébként erősen emlékeztet arra, amelyet a világháború alatt vezettek. Az állami adósságok folytonos növekedése, a konszolidáció változatlanul nagy szükségessége mellett azt bizonyítja, hogy akár a világháborúban, a folyó bevételek és kölcsönök nem elegendők a finanszírozásra. Most épügy, mint a háború alatt, improduktív értékek (fegyverkezés, nem rentábilis autarchikus berendezések, autóstrádák, stb.) fektetik a pénzt. Másrészt a gazdasági politika és az elmult év rendkívüli intézkedései olyan hangulatos nyersanyag- és élelmiszerhiányhoz vezetett, amely már a lakosság normális ellátását sem teszi lehetővé. A német gazdaság teljesen egy háborús gazdaság képét mutatja.

Dr. Schacht évek óta ismételt megkísérelte Németországot bekapcsolni a világgazdaságba. Fáradozásai a politikai viszonyokon meghiúsultak. Minthogy dr. Schacht az egészséges gazdasági fejlődést másképpen képzelte el, nem volt lehetséges számára az, hogy sokáig viselje a nemzetgazdasági miniszter felelősségét. Eppen ezért több ízben kérte elbocsátását. Miután a négy éves tervgazdaság irodája és a nemzetgazdasági minisztérium között állandóan differenciák merültek fel, a két hivatal egyesítését határozták el és a propagandaminisztérium egykori államtitkárában, dr. Frunckban találták meg az embert, aki készen állott arra, hogy maradtalanul a Göring által megjelölt vonalon mozogjon. Dr. Schacht, aki annyi éven át vezetője volt a német gazdasági és pénzügyi politikának, aligha tudott megbékélni a gondolattal, hogy Göring miniszterelnök, marsall, képviselőházi elnök és négyéves tervgazdasági vezető mellett másodrendű szerepet játszon.

Időközben ismét eltelt egy év, amely alatt a nemzeti szocialista gazdasági és pénzügyi politika jelentősebb változás nél-

kül folytatta útját. Ezen év politikai mérlege lényegesen előnyösebben alakult, mint a gazdasági. 1938. „állampolitikai szükségességei“ a német pénzügyeket olyan helyzetbe hozták, amelyek a legnagyobb aggodalomra adtak okot. A négy éves tervgazdaságnak minden erőfeszítés ellenére sem sikerült a nyersanyag- és élelmiszerellátásban lényeges változást előidézni. A cél: az életszínvonal felemelése, nemcsak hogy nem volt elérhető, de ellenkezőleg, az életstandardot további megszorításoknak kellett alávetni. A birodalmi hiteligyesület megállapítása szerint az államnak a nemzeti jövedelemben való részvétele 47.1 százalékra emelkedett. Schacht dr.-nak sikerült 1938 tavaszán meggyőzni mérték-

adó nemzeti szocialista vezetőket arról, hogy a hitelnek váltók útján való további kibővítése elviselhetetlen. A politikai események azonban odavezettek, hogy több szállítási kiutalást adtak ki váltók helyett, mint amennyi a folyó bevételekből és birodalmi kölcsönökből fedezhető lett volna. Az ausztriai és szudetaterületi kiadásokra további „külváltók“ kiadása vált szükségessé. Az ebből eredő inflációs jelenségek már csak abban is kifejezésre jutnak, hogy 1937 vége óta a fizetési eszközök forgalma közel 3 milliárd márkával növekedett, míg az előző években ez a növekedés a termelés hatalmas fellendülése ellenére is csak 500 millió márkát tett ki.

Schacht dr.-t az elmúlt négy évben is-

mételtlen megerősítették hivatalában, az a terv is felmerült, hogy egész élelembirodalmi bankelnökké választják. Miután azonban Hitler a pillanatnyi pénzügyi nehézségek leküzdése érdekében javasolt adóemelést pillanatnyilag elvetette, másrészt pedig az állam nagy aranyszükséglete mellett a magángazdaság számára is jelentős hitelt kellett volna rendelkezésre bocsátani, elérkezett a pillanat, midőn a helyzet Schacht dr. számára hatatlanná vált. Schacht dr. nyíltan nem volt hajlandó megjelölni az újabb „pótesztközvető“ a magángazdaság kielégítésére. Ez valószínűleg döntően befolyásolta a bankelnök megerősítését.

Máramarosi zsidó családokat telepítenek le Kanadába

Nincs korlátozva a bevándorló családok száma, a feltétel csak az, hogy földműveléssel foglalkozzanak és partraszálláskor 1000 dollárral rendelkezzenek

Sighet, február 1. (Az Uj Kelet tud.) A szigeti törvényszék hatalmas palotájának többszomszágában egy szerény kis irodahelyiségben húzódik meg az erdélyi „Hiás“ zsidó emigrációs hivatal. Az igénytelen berendezésű hivatal zsidó filantropok jóvoltából rajta tartja a kezét a zsidó emigráció hevesen ültető pulzusán és tanácsadóként szolgál az „uj népvándorlás“ tanácsadóknak. Nem tulozunk, amikor megállapítjuk, hogy ez a kis irodahelyiség bonyolítja le mostanában a legnagyobb „forgalmat“ Szigeten. Százával és ezreivel keresik fel az érdekeltek levélileg, de a leginkább személyesen. Annak ellenére, hogy a „Hiás“ ellentétben a máramarosi zsidóság túlnyomó többségének határozottan Palesztina-centrikus, idealista beállítottságával, kimondottan filantropikus alapon áll és csak egyetlen cél lebeg szeme előtt: segíteni az arra reászoruló nincstelen zsidókat, hogy tengerentúl megfelelő körülmények között telepedhessenek, megteremtési a kivándorlás előfeltételeit és megvédeni az emigránsokat a kivándorlási hiénák tillekedésétől.

A szigeti „Hiás“ iroda a napokban kedvező értesítést kapott a montreali testvér-irodától, mely szerint a kanadai kormány elfolytatott tárgyalások hosszú huzavona után eredményhez vezettek. Ezek szerint a kanadai kormány már hozzájárult ahhoz, hogy erdélyi, kimondottan földműves családok egy zárt területen Kanadában letelepülhessenek.

A letelepülő családok száma nincs korlátozva, de feltétel az, hogy a kolonista családok partraszálláskor 1000 dollárt kell felmutassanak. Ami alatt az értendő, hogy az összes utiköltségeken kívül minimálisan 1000 (egyezer) effektív dollár felett kell rendelkezzenek a letelepülő családok. Családok alatt pedig jelen esetben az általános gyakorlattól eltérően a szülők felnőtt gyermekei is értendők, ha nincsenek kiházasítva.

A jelentkezések már megkezdődtek és Máramarosból több család iratkozott be eddig. Rövidesen Szigetre érkezik a kanadai kormány brüsszeli megbízottja, aki a jelentkezéseket felülvizsgálja főleg abból a szempontból, hogy valóban földművesek-e, illetve értenek a mezőgazdasághoz.

A Hiás iroda ezután is felhívja az érdekelteket erdélyi családokat, hogy amennyiben az ügy érdekli őket, a legsürgősebben forduljanak a hivatalhoz. (Hias-Emigratirect, Sighet Str. Take Jonescu 1). Ugyanakkor arra is kéri Erdélyi zsidóságát a Hiás iroda, hogy ne forduljanak hozzá általános kivándorlási kérdésekkel, mert csak hiábavaló munkát adnak az irodának és az adandó kivándorlási lehetőségről az Uj Kelet hasábjain különben is rendszeresen értesíteni fogják a zsidó közvéleményt.

A kanadai kivándorlási lehetőség kapcsán nem lesz érdektelen megemlíteni, hogy röviddel ezelőtt harminc máramarosi mezőgazda zsidó család számára a Hiás világközpontja letelepedési engedélyt szerzett Argentínában. Ezek a családok, akiket Argentínában a Hiás, illetve az I. C. A. (Zsidó Telepítési Társaság) kolonisták telepítettek le, már ki vannak választva, rövidesen — mielőtt bevándorlási engedélyük megérkezik — utnak indulnak Buenos Aires felé, ahol csatlakozni fognak az utóbbi évek során Máramarosból már kitelepített zsidó családokhoz.

Amint a Hiás irodában értesülünk, az utolsó évtized alatt — 1929-ben állította fel szigeti irodáját a Hiás — több mint száz máramarosi zsidó családot telepítettek le Argentínában, ami máramarosi viszonylatokban legalább 800 személyt jelent. Ebben a számban persze nem foglaltatnak benne az

egyéni kivándorlók, valamint a rokonok, akiket a bevándorlási korlátozásoktól függetlenül visznek ki a már kivándorolt hozzátartozók.

A Hiás világközpontja egyébként most tárgyalásokban van az ekvadori kormány illetékes fórumaival egy nagyobb kivándorlási érdekében, ugyanakkor több más tengerentúli állam kormányaival is tárgyalások folynak és már a közeli napokra várnak kedvező eredményt.

Pár nappal ezelőtt továbbítottuk az Uj Kelet nagy nyilvánosságán keresztül a magárahagyott máramarosi zsidóság pillanatlagos segélykérését. Az utolsó pillanatban kiáltottuk világgá a kétségbeesett SOS jeleket a kivándorlás és átrétegzési mozgalom megsegítésére. A magárahagyott tömeg minden céltudatos irányítás, minden szervezethez nélkül a maga erejéből megkezdte az „átképzést“, a „produktivizálást“.

Egymásután nyílnak a gyorsalpoló kurzusok, a műhelyek zsúfolva vannak a szigeti zsidóság „felső tízezréről...“ rekrutálódó javakorabeli „inasokkal“ és... a könyvkereskedésekben többszöri utánrendelés da-

Uránia Mozgó

CSAK NÉHANY NAPIG LÁTHATÓ MEG!

Gibraltár

Az utóbbi évek egyik legjobb francia filmje, izgalmas cselekménnyel, főszerepekben:

Vivian Romance, Roger Duchesne, Erich v. Stroheim

A szatmári törvényszék elvi jelentőségű döntése cégbejegyzési ügyben

Régebben benyújtott cégbejegyzési kérelmekre az új cégbejegyzési törvény nem vonatkozik

Satumare, február 1. (Az Uj Kelet tud.) Nagyjelentőségű döntést hozott Szalpéter Frida szatmári kereskedő cégbejegyzési kérelme ügyében a szatmári törvényszék dr. Galea-Drăgutescu tanácsa.

Szalpéter Frida cégbejegyzési kérelmet nyújtott be a kereskedelmi és iparkamarához. A céghivatal delegált bírójá azonban elutasította a cégbejegyzési kérelmet, mert az iratok közül hiányzott Szalpéter Frida jogerősen felülvizsgált állampolgársági igazolványa. Az elutasító végzés ellen Szalpéter Frida fellebbezést nyújtott be a törvényszékhez és egyidejűleg pótolta a hiányzó iratot.

Előzőben, mielőtt a hivatalos eljárás folyt, 1938 december 15-én megjelent a hivatalos lapban a cégbejegyzést módosító törvény, amely újabb feltételekhez köti a cégbejegyzést, illetve a kereskedelem gyakorlását. Egyik feltétel például a királyi helytartóság székhelyén működő bizottság kedvező véleménye.

A fellebbezési tárgyaláson a kereskedelmi kamara jogi képviselője már a módosított cégbejegyzési törvény állásponjtára helyezkedett. Arra kérte a törvényszéket, kötelezze Szalpéter Fridát, hogy szerezze meg és csatolja be mindazokat az iratokat, amelyeket az új cégtörvény előír, illetve a cégbejegyzéshez szükségesnek tart. Azzal érvelt, hogy a december 15-i törvény min-

den jogerősen el nem bíralt ügyre is vonatkozik, tekintet nélkül arra, hogy a cégbejegyzési kérelem mikor lett benyújtva.

Ezzel szemben a fellebbező fél jogi képviselője, dr. Krémer Jenő, azzal érvelt, hogy az 1938 december 15-i törvény nem helyezte hatályon kívül az 1931 évi cégbejegyzési törvényt, csupán csak kibővítette a törvény rendelkezéseit azzal, hogy a cégbejegyzést a jövőben újabb anyagjogi feltételekhez köti. Tekintettel azonban arra, hogy az anyagjogi törvényeknek nincs visszaható erejük, a december 15-i törvény csak azokra a cégbejegyzésekre vonatkozhat, amelyeket ezen határidő után kértek a kereskedelmi kamaránál. Az 1938 december 15. előtt kérelmezett cégbejegyzéseknél eszerint nincs szükség más iratokra, mint amelyeket az 1931-es törvény előír.

A törvényszék elfogadta Krémer dr. jogi érveléseit és helyt adva a fellebbezésnek, kötelezte a kereskedelmi kamarát a cégbejegyzési kérelem teljesítésére. Kimondta, hogy ha a cégbejegyzést 1938 december 15. előtt kérelmezték, akkor nem szükségesek az új törvény által előírt okmányok.

A dr. Galea-Drăgutescu tanács döntése azért is elvi jelentőségű, mert az ország többi törvényszékei előtt számtalan hasonló fellebbezés fekszik.

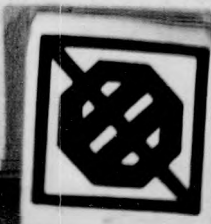
UJ NEH...
TARGYAL...
Georg Rub...
között há...
tanácskozá...
ségek me...
Rublee ré...
igénybe.

TÖRBE...
VIDEKI...
Lítvániaho...
metországi...
gatása tel...
lemében v...
mai napig...
Memel-vid...
még egye...
a memeli...
mint Bert...
éppen me...
vöben nin...
kedést hoz...
hogy men...
vidéket.

A két r...
lönös nyíl...
rázzák, h...
akadályoz...
zsidó tőke...
Az utóbbi...
minden r...
vidált. Me...
vidékről...
tőke kétr...
tosabb ke...
megszűnt...
lalkoztató...
nyerét és...
csaknem...
igen keve...
rendelete...
zések és...
adások re...
gel adták...
zsidó ing...
tek kezét...
lás kiker...
misszumo...
jakkal. Z...
még műk...
még hiva...
e pillanat...
fojtja az

Ennek...
zsidók he...
könyörtel...
szemben...
arra, hog...
rójának...
törbe is...
tematiku...
műtétek...
kivül tel...
nista ve...
helten a...
törbe ve...
a szülők...
gyilkossá...
esti órák...
uccára r...
Van r...
vállakoz...
likvidác...
munkáso...
telenek...
neknek...
akik ug...
direktór...
zsidókna...
ja csain...
hogy a...
memeli...
tára zs...
megnyúj...
szolgálg...
vábbra

FARI...
SA AI...
SZEMP...
Rublee...
sek en...
atmosz...
zsidó...
antisze...
szemita...
ni főv...
Berlín...
amely...
okokat...
vények...
mány...
tet me...
azonba...
nak m...
Farb

A Zsidó Távirati Iroda jelenti:

Németország

ÚJ NEHÉZSÉGEK A RUBLEE-WOHLTAT TÁRGYALÁSOKON. Az elmúlt csütörtökön Georg Rublee és Wohltat miniszteri tanácsos között három óras tanácskozás folyt le. A tanácskozások során hír szerint újabb nehézségek merültek fel, amelynek áthidalása Rublee részéről óriási erőfeszítéseket vesz igénybe.

TÖRBE AKARJAK CSALNI A MEMELVIDÉKI ZSIDÓKAT? A formailag ugyan Litvániához, szellemileg azonban már Németországához tartozó Memel-vidék közigazgatása teljesen a nemzeti szocializmus szellemében van átszervezve. Ennek ellenére a mai napig nem hoztak még zsidótörvényt a Memel-vidéken, ahol a zsidók formálisan még egyenjogúságot élveznek. Dr. Neumann a memeli nemzeti szocialisták vezére, valamint Bertinlet a kormánybiztos elnöke éppen most jelentették ki, hogy a közeljövőben nincs szándékuk a zsidók ellen intézkedést hozni és a zsidóknak nincs okuk arra, hogy menekülésszerűen hagyják el a Memel-vidéket.

A két nácivezérnek ezt a mindenesetre különös nyilatkozatát általában arra magyarázzák, hogy a memeli náci meg akarják akadályozni a zsidóknak és ezzel együtt a zsidó tökének litván területre való özönlését. Az utóbbi három hónapban ugyanis csaknem minden nagyobb memeli zsidó vállalat likvidált. Megközelítő becslés szerint a Memel-vidékről Litvánia belsejébe vándorolt zsidó töké kétféle angol fontot tesz ki. A legfontosabb kereskedelmi és ipari ágak működése megszűnt. Sok ezer zsidó vállalatokban foglalkoztatott német munkás elvesztette kenyyerét és a memeli direktorium pénzügyei csaknem csödbe jutottak. Ezen a helyzeten igen keveset segített a direktoriumnak az a rendelete, amely megtiltotta a gyárberendezések és gépek kiszállítását, valamint végeladások rendezését. A zsidók nagy veszteséggel adták át vállalataikat németeknek és a zsidó ingatlanok is féláron mentek át németek kezébe. A fenyegető gazdasági összeomlás kikérülése érdekében kötöttek kompromisszumot a nemzeti szocialisták ideológiájukkal. Zsidó ügyészek, bírák és ügyvédek még működhetnek, a néhány zsidó tisztviselő még hivatalában van és a német direktorium e pillanatban valóban megakadályozza és elfojtja az antiszemita excessusokat.

Ennek ellenére a még Memelben maradt zsidók helyzete tragikus. Az adóhivatalok könyvtáraitól járnak el a zsidó cégekkel szemben és minden ürügyet kieszaközölnek arra, hogy a zsidó cégek nagy bírságokat rójanak és ha lehet azok tulajdonosait börtönbe is juttassák. Zsidó orvosok ellen szisztematikus vádat emelnek állítólagos tiltott műtétek címén. Egy dr. Berger nevű, rendkívül tehetséges fiatal orvost, az ismert cionista vezetőgyűlés fiait ilyen váddal terhelték az SA-legények letartóztatták és börtönbe vetették. Már másnap reggel közölték a szülőikkel, hogy a letartóztatott orvos öngyilkosságot követett el a börtönben. Az esti órákban a zsidók már nem is mernek az utcára menni.

Van még Memelben bizonyos számú zsidó vállalkozó és alkalmazott, akik számára a likvidáció lehetetlen. Más zsidó iparosok és munkások pedig elszegényedésük miatt képtelenek kivándorolni. Ezeknek a zsidó elemeknek a száma mintegy háromezreze rug, akik úgy érzik, hogy a nemzeti szocialista direktorium azzal a kijelentéssel, hogy a zsidóknak nincs mitől tartaniuk, törbe akarják csalni őket. Általában arra számítanak, hogy a február második felében összeülő memeli parlament a birodalmi német mintára zsidótörvényt fog hozni és az addigi megnyugtató kijelentések csak azt a célt szolgálják, hogy a zsidók ne likvidálják továbbra is vállalkozásaikat.

FARINACCI LÁTOGATÁSÁNAK HATÁSA ALATT FELLANGOLTAK AZ ANTI-SEMITA HÉCEK BERLINBEN. Mig Rublee dr. Wohltattal az antiszemita üldözések enyhítéséről tárgyal, hogy a megnyílt atmoszférát lehetővé tegye a szabályozott zsidó kivándorlást, addig Farinacci olasz antiszemita vezér berlini látogatása új antiszemita hecc-hullámmal öntötte el a birodalmi fővárost. A Stürmer elárasztotta egész Berlint másfél méter magas plakátjával, amely a legkiméletlenebb antiszemita uszításokat tartalmazza: „Bár Németország törvényeket hozott a zsidók ellen és bár a kormány azon fáradozik, hogy a gazdasági életet megtisztítsa a zsidóktól, a zsidókérdés azonban még nincs megoldva. A végső harcnak még csak kezdeti fázisában tartunk.” Farinacci, amikor a zászlókkal díszített

Anhalti pályaudvarra megérkezett, Streicher több magasrangú tiszt kíséretében hivatalosan fogadta. Olasz részről Attolico követ, gróf Magistrati követési tanácsos és Renzetti konzul jelentek meg a fogadtatáson. Egy kivényelt diszszád tisztelgett a német hadsereg nevében az olasz antiszemita vezér előtt. Göbbels propagandailgyi miniszter Farinacci tiszteletére ebédet adott.

Az Angriff intervjút közöl Streicherrel, amelyben a német antiszemita doyenje Mussolinivel való személyes ismeretségére hivatkozik és azt állítja, hogy Mussolinivel Rómában folytatott magánbeszélgetése adta meg az első impulzust az olasz antiszemita inagurálására. Streicher intervjújában kijelentette azt is, hogy Németország nem elégedhetik meg azzal, ha a zsidók kivándorolnak a birodalomból és Németország szomszédjait németellenes erődökké változtassák majd át. A zsidó ellenség most a birodalom határainál áll, a világnak azonban tudnia kell, hogy Németország biztonsága veszede-

lemben van mindaddig, míg ez az állapot fennáll.

Hivatalosan jelentik azt is, hogy Hitler Streicher jelenlétében fogadta Farinacci olasz antiszemita vezért.

Ami a Sport Pallaceban tartott nagy antiszemita manifesztációt illeti, amelyről már röviden beszámoltunk, ujabban azt jelentik, hogy a lakosság kevés érdeklődést tanúsított. A Sport Pallace 15 ezer ülőhelyét alig töltötték meg, noha a párttagok parancsot kaptak demonstratív felvonulásra. Farinacci mint szónok nem volt jól hangolva. Elmondotta, hogy az olasz zsidóknak sikerült megkérnyékezni magasrangú prelátusokat, akik a pápa környezetében a fasizmus ellen agítálnak. Noha a zsidóüldözés mindeddig tradíciója volt a katolikus egyháznak.

Streicher beszédét „humorra” építette fel, durva vicceket eresztett meg zsidókra és a zsidóságra. A trágár és brutális viccek természetesen nem veszítették el hatásukat, hanem harsogó nevetést fakasztottak.

Emigránsok, menekültek

Ipari kurzusok Franciaországban német menekültek számára

A zsidó földművelés és mezőgazdaság fejlesztését szolgáló Ort nemzetközi zsidó szervezet Németországból menekült zsidók számára kiképző tanfolyamokat rendezett. Ezekben a kurzusokon nyolcszáz felnőttet részesítettek kiképzésben. A férfiakat szabásban, rádiószerelemben, mechanikában, az asszonyokat pedig varrásban, fűzőkészítésben és művirágkészítésben képezték ki. Ilyen kurzusokat nemcsak Párizsban rendeznek, hanem azokban a francia vidékeken is, ahol a menekültek barakk-táborokban élnek. Dél-Franciaországban igen élénk tevékenységet folytat az Ort a mezőgazdasági átképzés és letelepítés szempontjából. Az eddig elért eredmények igen nagy reményekre jogosítanak. Dél-Franciaországban vannak olyan parlagon heverő földek, amelyeken ezrével lehetne letelepíteni a zsidó menekülteket. Hír szerint a francia kormányban megvan a hajlandóság a menekültügyi kérdésnek ilyen irányban való megoldására.

MA KEZDŐDIK DEL-AFRIKÁBAN AZ ORT-OSE KAMPANY. Lord Marley, a lordok házában egyik alelnöke, aki mint ismeretes, évek óta igen élénk érdeklődést tanúsított az Ort-Ose művel szemben, az Ort a zsidó mezőgazdaságra és iparra való átrétegzésével, míg az Ose a zsidó tömegek egészségvédelmével foglalkozik már több utazást tett e két szervezet érdekében Közép- és Kelet-Európában, valamint a tengerentúli országokban. Most mint a két szervezet közös bizottságának megbízottja, Dél-Afrikába érkezett és a délafrikai Jewish Board of Deputies-szal megegyezett, hogy a kelet- és közép-európai üldözött zsidók érdekében folytatott akciót az Ort-Ose kampánnyal egyesíteni fogják.

Az akció ma, február 2-ikán indul meg hivatalosan és azt igen sok prominens angol személyiség fogja támogatni.

ANGLIÁBAN MEZŐGAZDASÁGI KIKÉPZÉSBE RÉSZESÍTIK A ZSIDÓ IFJAKAT. Tizenkét zsidó ifjút, akik az elmúlt hetekben szabadultak ki német koncentrációs táborból és akiket Angliába menekítettek át, a napokban egy mezőgazdasági iskolatelepre visznek, ahol ki fogják őket képezni a mezőgazdaság összes ágaiban. Az iskola elvégzése után Palesztinába, vagy Ausztriába fogják letelepíteni őket.

MENEKÜLTEK PORTUGÁLIÁBAN. A portugál kormány elvileg megengedte, hogy a már Portugáliában letelepedett menekültek szüleiüket kihozathassák magukhoz, amennyiben azok eltartásáról gondoskodnak.

PARAGUAY BEENGEDI AZOKAT A MENEKÜLTEKET, AKIK MEG NOVEMBER 18-IKÁ ELŐTT INDULTAK EL PARAGUAYBA. A montevideói paraguayai követség közhírré tette, hogy a paraguayai kormány azokat a menekülteket, akik még

november 18-ika előtt indultak el Paraguayba, beengedi az országba. Az uruguayai közvélemény elnök, Alfredo Baldomir eredményesen interveniált 13 zsidó menekült ügyében, akiket Paraguayból át akartak toloncolni Uruguayba. Az intervenció következtében a menekültek Paraguayban maradhatnak.

Anglia és a gyarmatok

AZ ANGOL ZSIDÓ SZERVEZETEK FELSZOLÍTJÁK A ZSIDÓ LAKOSSÁGOT, HOGY JELENTKEZZEK ÖNKÉNT NEMZETVÉDELMI SZOLGÁLATOKRA. A vezető angol zsidó szervezetek és angol zsidó személyiségek felhívást intéztek az angol zsidókhöz, hogy jelentkezzenek önként nemzetvédelmi szolgálatra. A felhívás többek között a következőket mondja:

„Ebben a hónapban fel fogják szólítani az összes 16 és 60 év közötti férfiakat és asszonyokat, vajjon akar-e önként nemzetvédelmi szolgálatra jelentkezni. Meg fogják kérdezni tőle, akar-e testi adottságainak és speciális képzettségének megfelelően az ország szolgálatába szegődni. Mindnyájunknak kötelessége életünket és erőnket a haza szolgálatába állítani és a lojalitás és bátorság szíllárát megteremteni. Egy sorba kell álljunk az ország legjobb elemeivel. Mindez életbevágóan fontos a brit nép jóléte és jövője érdekében. Mi, aulirottak, az angol zsidó közösségek vezetői felszólítunk benneteket, hogy álljatok rendelkezésre a hívó szóknak, jelentkeztek önként, nyújtsatok példát barátaitoknak és szomszédaitoknak.”

A felhívás az alábbi aláírókat viseli: dr. H. Herz főrabbi, Neville Lasky a Board of Deputies elnöke, Leonard Montefiore az Anglo Jewish Association elnöke, Lionel Rotschild, a zsinagógák szövetségének elnöke, lord Reading, lord Bearsted, M. H. Dawis, D. V. N. Dakosta, a spanyol és portugál zsidók kongresszusának elnöke, J. S. Stern, az ortodox hitközségek szövetségének elnöke, Julian G. Lousada, L. U. Glukstein, a liberális zsinagógák elnöke, A. L. Greenbury, a Makkabi szövetség elnöke, Miss Hana Cohen, Sir Maurice Bloch, Nathan Lasky, Simon Marks, Beatrice M. Samuel, a zsidó asszonyok szövetségének elnöke, J. K. Goldblum, az angliai cionista szervezet elnöke, Barnett Janner, prof. Selig Brodetzky, a Bné Britj elnöke, E. N. Halstead ezredes és dr. Izrael Feldmann.

A KANADAI ZSIDÓ KONGRESSZUS A NEMET ÉS OLASZ ÁRUK FOKOZOTTABB BOJKOTTJÁT HATÁROZTA EL. A kanadai zsidó kongresszus határozati javaslatot fogadott el, amelyben az olasz és német áruk fokozottabb bojkottját mondta ki. A kongresszus további határozatai a cionista törekvések támogatását, valamint a menekültek segítyezését mondta ki.

Argentina

VAROSSÁ LÉPETT ELŐ AZ ARGENTINAI ZSIDÓ KOLONIZÁCIÓ CENTRUMA. Az Entrerios tartomány kormányja a 6598 lakost számláló Basalvilbaso helységet varossá nyilvánította. Basalvilbaso centruma a PICA által létesített argentinai zsidó mezőgazdasági kolóniáknak. A háború előtt a helységnek 1750, 1923-ban 3250, ma pedig 6598 lakosa van. A zsidó lakosság száma 2600. A varossá nyilvánított helységnek két kórháza, négy iskolája, egy postahivatala,

egy békebíróháza, két zsinagógája, két keresztény temploma és számos jótékonyági intézménye van. 24 ipari vállalkozás, 162 kereskedelmi üzem és igen sok kisipari műhely, köztük 40 villanyerőre berendezett, van a városban.

Olaszország

OLASZORSZÁG ÖSSZEKAPCSOLJA A FAJVÉDELMEZT ANNEXIÓS TERVEKKEL. Az olasz belügyi államtitkár köriratot küldött a prefektusokhoz, amelyben a fajvédelmi törvény szabályainak alkalmazását világítja meg. Ami olaszoknak külföldiekkel való házasságát illeti, megállapítja a körirat, hogy nem tekinthetők külföldieknek: 1. Olyan olaszok, akik nem élnek az olasz királyság határain belül, vagyis olyan személyek, akik ugyan nem olasz állampolgárok, de olyan vidékekről származnak, amelyek etnikailag olaszok még akkor is, ha politikailag nem tartoznak Olaszországhoz. Ez a rendelkezés Savoya, Nizza, Korzika és Málta lakosaira vonatkozik. 2. Olasz születésű egyének, még akkor is, ha külföldi állampolgárságot szereztek. Ezzel szemben az Olaszországban honosított külföldiek nem tekinthetők olaszoknak.

Franciaország

EGY HÍRES ZSIDÓ MŰTÖRTÉNESZ HALÁLA. Párizsban ezekben a napokban meghalt a Franciaország határain túl jólismert Robert Cohen műtörténész, aki mindössze ötven éves volt. Cohen legismertebb művei: Az antik világ hellenizálása, Athén a demokrácia története. Legutóbbi munkája a hellenizmusnak a zsidóságra gyakorolt hatásával foglalkozott. Robert Cohen a háborúban mint francia tiszt szolgált és különösen a Verdun körüli harcokban tüntette ki magát, ahol többször megsebesült.

Lengyelország

HOGYAN FOGJÁK A ZBASZINI KONCENTRÁCIÓS TÁBORT LIKVIDÁLNI? A varsói zsidó újságok közlése szerint, a Németországból kiutasított lengyel állampolgárságú zsidók között óriási örömet váltott ki a lengyel-német megállapodás azon pontja, amely lehetővé fogja tenni ezen zsidóknak a visszatérését Németországba, pénzügyeik elrendezésére. A varsói menekültügyi hivatali irodái tömve vannak olyan lengyel zsidókkal, akik előjegyeztetik magukat a Németországba való visszatérésre, hogy ott likvidálják vagyonukat és viszontlássák hozzátartozóikat.

A menekültügyi irodához érkezett jelentések arról számolnak be, hogy a zbaszini koncentrációs táborban, amelyben egész idő alatt kétségbeesett hangulat uralkodott, a lakosság a megegyezés hírére táncolt örömben; mindenkinek arcán a menekülés öröme tükröződik vissza.

A „Hajnt” azt írja, hogy a tábor feloszlásának munkálatai hamarosan beindulnak. A likvidálás fokozatosan történik, úgy, hogy a megállapodás értelmében ezer zsidóból álló csoportok fognak visszatérhetni Németországba anyagi ügyeik likvidálására. A lengyel zsidók jogot kapnak a bankokban letett vagyonuk készpénzben való kivételére, míg az eladandó ingó és ingatlan vagyonok a német-lengyel clearing szerződés útján kerülnek leszámításra.

SVIETOSZLAVSZKI MINISZTER: A KORMÁNY EL VAN HATÁROZVA AZ EGYETEMEK RENDJENEK VISSZAÁLLTASÁRA. A sejm pénzügyi bizottságának a közoktatásügyi tárca költségvetési vitájában részt vett Svietoszlavszki miniszter is, aki a következőket mondta: Az egyetemen feladata a lengyel ifjúságot a keresztényi erkölcs és a lengyel állami öntudat szellemében nevelni. Sajnos azonban, ifjúságunk nagyrésze egészségtelen szellemben nevelkedik, ami a többi nemzetiségekkel szembeni viszonyukat illeti. A túlzottan kiélezett nacionalizmus károsan hat ki úgy a lengyel, mint a nem lengyel ifjúságra. Ezt a szellemet különösen káros külső befolyások idézték elő: éppen ezért, a kormány elhatározott szándéka erélyes rendszabályok alkalmazása. Az egész világnak egyesülnie kell a szélsőséges nacionalizmus leküzdésére és meg kell találni az utat a nemzeti ellentétek megszüntetésére. Ami a zsidó diákság helyzetét illeti, eltekintve a lengyeli és varsói legutóbbi excessusoktól, a helyzet általában nőtlen sokat javult a tavaly óta. A szélsőséges elemek azonban nem mulasztanak el egyetlen alkalmat az egyetemen belső és külső rendjének megbontására. Ezek az urak semmilyen eszköztől, még a fegyverek használatától sem rettennek vissza a védelem nélküli zsidó, valamint nem zsidó kollégák ellen, akik tevékenységükkel nem hajlandók szolidaritást vállalni. Igen, a helyzet odáig fajult el, hogy az egyetemen vér folyt és két zsidó diák belehalt a támadásokba. A kormány mindent el fog követni az anarchia megfékezésére és a rend visszaállítására.

AZ IMPOTENCIA
legyőzhető
RETON
TABLETÁKKAL

HIREK

Öfelsége Calinescu minisztert a „Meritul Cultural“ lovagjává nevezte ki

BUOURESTI, február 2. *Öfelsége, a király Calinescu belügyminiszternek a „Meritul Cultural“ érdemrendet adományozta lovagi rangban. A magas kitüntetéssel az Uralkodó a belügyminisztert az ország művelődése és a román oktatás érdekében kifejtett eredményes működéséért tüntette ki. Mint ismeretes, Calinescu belügyminiszter rövid, de annál hatékonyabb nemzetnevelésügyi minisztersége alatt valósgal fordalmasította az oktatást, melyet új és a szükségleteknek megfelelő irányba terelt. Megváltoztatta nemcsak az elavult módszereket, hanem magának az iskola fogalmának is új értelmezést adott. Megváltoztatta az oktatás kereteit és több helyet biztosított a fiatal nemzedéknek. Szerencsésen megoldotta az értelmiségi munkanélküliség kérdését s megszüntette az iskola szolgálatában állók politikizálását, az oktatói kar tevékenységét a lelkek megvilágosítása, a nemzeti eszmények és a közjó felé terelve.*

Időjárásjelentés: Emelkedő légnyomás, váltakozó felhőzet, boros ég az ország nyugati részeiben, enyhe északi légáramlás, hőmérséklet fokozottabb mértékben az ország északi részeiben. Kisebb havazások keleten.

Victor Cadere belgrádi nagykövet. Bucarestből jelentik: Victor Cadere királyi helytartó február 1-ei rendkívüli belgrádi nagykövét nevezte ki.

Tomográf. A londoni Mary Királyné Kórházban, ahol kizárólag volt frontarcosokat ápolnak, nagy sikerrel alkalmaznak most egy „tomográf“ nevű újfajta röntgenkészüléket. A tomográf a test bármilyen mélyen fekvő, bármennyire nehezen hozzáférhető részéről is pontos röntgenfelvételt tud készíteni. Speciális inga teszi ezt lehetővé. A röntgensugár az ingán megkeresztül s az inga mozgásával hajszálpontosan szabályozni lehet a sugarak beesési szögét. Így válik lehetővé olyan golyók, vagy srápneldarabok pontos helyének a meghatározása, amelyeket a közönséges röntgenkészülékkel nem tudtak felkutatni. Sok háborús sebesültet vizsgálnak most a tomográfal és el tudnak távolítani olyan régi golyókat, amelyek a háború óta mostanáig rengeteg szenvedést okoztak.

AZ EDES ANYAFÖLD ma az Edisonban.

Öngyilkosság, vagy gyilkosság? Constantából jelentik: Tegnap virradó éjszaka a Bucaresti-Constanța közötti vasútvonalon egy férfi megcsontított hullájára bukkantak. A szerencsétlen ember testén több vonat ment keresztül, úgy, hogy végtagjait, fejét messze egymástól, több darabban találták meg. Azonnal értesítették a hatóságokat és a bevezetett vizsgálat megállapította, hogy a holttest Izu Ghinsberg 40 éves constantai főtisztviselővel azonos. Egyelőre nem tudták megállapítani, hogy öngyilkosságról, vagy szerencsétlenségről van szó. Ghinsberg tegnapelőtt reggel távozott el hazulról, összesen 100 lej volt nála, el se búcsuzott és többé nem tért vissza. A feltevések arra engednek következtetni, hogy a főtisztviselőnek semmi oka nem volt az öngyilkosság elkövetésére. Kiegészítő vizsgálatot és más mintát a vizsgálat tovább folyik.

Vállalatok figyelmébe!

Mérlegek, közgyűlési meghívók

és egyéb közlemények pontos határidőre való megjelentetését a MONITORUL OFICIAL, CORESPONDENTA ECONOMICA, BULETINUL BANCAR, BULETINUL JUSTITIEI hivatalos lapokban, valamint az ország összes lapjaiban felelősség mellett intézi a

Rudolf Mosse service
OLUJ, CALEA MARECHAL FOCH 4.

Halálraítélték a chilei földrengés vészédőit. Santiago du Chileből jelentik: A földrengéssújtotta vidéken egyik kereskedő árúzerkedést követelt el az élelmiszerekkel. A kereskedőt halálraítélték és a halálos ítéletet tegnap végre is hajtották. Egy másik árúzerkedést követelt el az élelmiszerekkel. A bácsúttal büntették meg. A Chillan és az Ameriko tüzhányó állandóan működésben vannak, minden pillanatban kitörésük várható, miért is a környék lakossága állandó riadókézsúltságben remeg, utrakészen a menekülésre. A Jeanne d'Arc francia iskolahajó egyébként állandóan a chilei hatóságok rendelkezésére áll és tevékeny részt vesz a mentési munkálatokban.

Az orvoskamara felhívása az orvosokhoz. Felhívjuk azokat az orvos urakat, akik az Orvoskamaránál lévő személyi lapjukat mind ezigdig nem töltötték ki, hogy jelentkezzenek az Orvoskamara székhelyén, a napl hivatalos óra alatt (1-2 között délután) a következő sorrendben: Az A-E betűkig f. hó 3-án, F-I betűkig 4-én, a K-M 6-án, N-R 7-én, S-U 8-án és a V-Z betűkig 9-én. A jelentkezésnél az alábbi okiratok szükségesek: Születési bizonyítvány, felülvizsgálat állampolgársági bizonyítvány, érettségi bizonyítvány, katonai okiratok, orvosi diploma, Monitorul Oficial, a szakképesítést igazoló bizonyítványok, két darab fénykép. A vidéken működő orvos urak f. hó 9-ig bármely napon jelentkezhetnek.

Holnap, pénteken a ROYAL slágérmögóban a szenzációk szenzációja! A francia filmek brilliáns alkotása H. DUPUY-MAZUEL regénye után

CONRAD VEIDT

művészeti kettős szerepben: A SAKKJÁTÉKOS. Kempelen báró rejtelmes élete, izgalmas és végig lebilincselő történet keretében.

Ma fut utójára a Mégis ártatlan című film. DANIELLE DARIEUX-al a főszerepben.

Ertesítés. Miután a Váradí Orthodox Hitközségnek a husvétli liszt őrlésért rövidesen befejezzük, felkerül az azon hitközségeket, amelyek husvétli lisztre reflektálnak, jelentések be nálunk szükségletüket, hogy folytatólagosan elkészíthessük. Moara „Ghizela“ S. A., Rovine. Telefon: Pecca 9.

Kipellengérezik Kolozsváron a hátralékos adófizetőket. Két hónap múlva a pénzügyi év véget ér. Ugy látszik, hogy a pénzügyminiszter ezt a hátralevő két hónapot akarja felhasználni arra, hogy az adóhátralékokat behajtsa, mert a behajtási pénzügyigazgatóságokhoz és köztük a kolozsvárihoz is, majdnem óránként érkeznek a táviratok, amelyekben a legszigorubb szankciók alkalmazását kérik azok ellen az adófizetőktől ellen, akik még hátralékosok vannak. A behajtási pénzügyigazgatóság természetesen köteles eleget tenni a rendelkezéseknek és ennek következménye az, hogy az adóhátralékok legszigorubb behajtása megkezdődött. Cucu Ilic, a kolozsvári behajtási pénzügyigazgatóság vezetője utasította a kerületi adóhivatalokat, hogy az adóhátralékokat a legnagyobb szigorral hajtsák be. Utasította továbbá arra, hogy az adóhátralékos ügyvédek, orvosok, mérnökök és gyógyszerészek és szabadfoglalkozásúak névsoráról készítsenek kimutatást, tüntessék fel a hátralékos összeget és azt terjesszék be hozzá. A hátralékos szabadfoglalkozásúak névsora elkészült. Ezt a névjegyzéket — mint értesülünk — a napokban a kolozsvári adóhivataloknál közszemlére tesszik ki, sőt ezenfelül az alkotmány IV. szakasza értelmében az adóhátralékos ügyvédek névsorát közlik az ügyvédi kamarával és a törvényszék és a tábla elnökével, hogy akadályozzák meg a tárgyalásokon való részvételüket, mindaddig, míg hátralékaikat ki nem fizetik. Szigorú intézkedéseket léptetnek életbe a cégek, kereskedelmi vállalatok és részvénytársaságok ellen is. Az adótörvény egyik közelmúltban módosított szakasza felelőssé teszi a pénzügyigazgatóságokat arra, hogy csődöt kérjenek a törvényszéktől azok ellen a vállalatok ellen, amelyek adóikat a pénzügyi év végéig még nem fizették ki. A három kolozsvári adóhivatal a pénzügyigazgatóság utasítására ezekről a cégekről is kimutatást készít és amennyiben nem fizetik ki hátralékaikat, úgy a pénzügyigazgatóság a kolozsvári törvényszéktől a csőd elrendelését fogja kérni. Ugyancsak a fokozottabb adóbehajtás érdekében történt most az az intézkedés is, hogy az állami adóhivatalok vasárnap délelőtt is dolgoznak. Vasárnap délelőtt 9-1 óráig mindenki fizethet be adót, végrehajtasokat és árveréseket azonban ezen a napon nem szabad foganatosítani.

Előléptetések a katonai törvényszéken. Belsőszékes ünnepe volt tegnap a VI. hadtest katonai törvényszékének. Ez alkalommal iktatták be új tisztségeikbe a helybéli hadbírói kar két érdemes törzstisztjét: dr. Barbu Alexandru és dr. Metianu Eugen őrnagyokat. Dr. Barbu Alexandru őrnagyot királyi kézirattal bízták meg a helybéli katonai ügyészség vezetésével. Nemcsak hivatali minőségében, de szaktudásában is elsőrangú tisztet ért ezzel méltó előléptetés. Dr. Barbu őrnagy, aki jogi doktorátust a helyi egyetemen szerezte, már 14 éve tagja a hadbírói karnak. Ez alatt a közel másfél évtizedes működése alatt a bíróság minden fokozatát végigjárta. Volt előadó, vizsgálóbíró, katonai ügyész, majd ügyész és szavazóbíró. Hivatását mindenkor a jog és kötelesség jegyében töltötte be. Rokonszenves, méltóságában is közvetlen egyénisége biztosítja arra nézve, hogy magas hivatását a jövőben ugyanacsak lelkiismerete szavára hallgatva fogja betölteni. Hasonlóképpen megelégedést keltett dr. Metianu Eugen őrnagyok a katonai ítélőbírók sorába történt beosztása is. A közbeállításban álló törzstiszt, aki hosszú ideig volt katonai ügyész, legutóbb — Maniu őrnagy volt vezetőügyész tragikus halála óta — a helyettes vezetője volt a katonai ügyészségnek. A törzstiszteket esküdtétel után a katonai törvényszék védőügyvédi kara részéről Octavian Florea üdvözölte.

AZ EDES ANYAFÖLD ma az Edisonban.

Megbolondult és meghalt egy gyermek a tanítójától kapott veréstől. Bacauból jelentik: A Luzii-Caluraru negyedben lévő elemi iskola tanítója ellen feljelentés érkezett. A nemrégiben elhunyt Andrei Anton Tampu nevű gyermek édesatyja emelt panaszt azon a címen, hogy a tanító naponta verte a kisfiút, aki megbolondult a kapott verések nyomán és később meghalt.

Ma zárva vannak a hivatalok. Bucarestből jelentik: Ma, csütörtökön hivatalos ünnep, a hatóságok nem tartanak hivatalos órákat.

Hét nyelven beszél a betörésen tettenért főiskolai hallgató. Bucarestből jelentik: Tegnap este betörési kísérlet történt Iliescu orvostábornok Str. dr. Leonte uccai házában, amelynek tettesét elfogta a rendőrség. Kiderült, hogy azt Leibovici Antalnak hívják, 26 éves iasi lakos és az egyik csehszlovák textil főiskolának végzett hallgatója. Kihallgatása során kiderült, hogy rendkívüli tehetséggel van a rendőrségnek dolga. A fiatalember hét nyelven, latinul, görögül, franciául, törökül, olaszul, angolul és németül beszél és változatos pályafutása alatt igen sok foglalkozást tűzött. Iasiban lopásokból tengette életét, Romában szerzetesnek csapott fel, a román fővárosban pedig — amint kihallgatása folyamán vallotta — kulcs-kollekciókkal kereskedett.

Kivégezték Németországban egy kémot. Berlinből jelentik: Heinrich Schäffnert, akit 1938. november 18-án idegen hatalom számára való kémkedés miatt halálraítélték, ma kivégezték.

Rheumatikus fájdalmaknál egy bedörzsösi valódi Diana sósorszásszal enyhülést hoz.

Eduard Saba-Samato hangversenye. Tegnap este szépszámu közönség előtt tartotta meg hangversenyét a helybéli Zsidó Olvasókör helyiségében Eduard Saba-Samato tenorista Mitzi Gottlieb énekemő közreműködésével. Samato, aki a berlini és bécsi operaházak ünnepelt művésze volt, a változott körülmények folytán vándorbotot kellett a kezébe vegyen, mint annyi sokan. Samato kiforrott kulturájú énekes, a fülnek igen kellemes, behelgő tenorja van, amit tegnap este különösen a Lolita című spanyol dal, valamint a Tosca nagyarírájával bizonyított be. Van ezenkívül a művészetében egy sajátos valami. Ez a zsidó népies melódiai interpretálása, amit utólréhatetlen művészettel tud tolmácsolni. Valósággal megsiratja az embert, mert az énekén keresztül feltárja a mai zsidó tragédiát és magabizálást parancsol megrendítő erővel. Samato művészetét kötelesség pártfogolni, mert kevés ilyen előadója van a zsidóságnak. Partnernője, Mitzi Gottlieb, egyes héber dalok interpretálásával ügyesen illeszkedett bele a hangverseny keretébe. A jelenlévő közönség szilmi nem akaró ovációkkal ünnepelte az előadókat, de különösen Samatot, akinek a Tosca nagyaríráját meg kellett ismételnie. (s. gy.)

A köszvény gyilkol

Vesebántalmak - Csúz - Köszvény - Ischias Bőrbajok - Ekzema - Pörseések stb. Visszerek - Gennyedések - Érelmeszesedés a kritikus életkor bajai

A vér az élet kereke: csakhogy a köszvényeseknél egytálla a mérgek közlekedési közege is és ezek a mérgek lerakódnak az ízületekben, irritálják az izmokat és idegeket, lerakódnak a véredényekben, megpuhítják és gyulladással hozzák a véneket. Mindezeknek a rendelkezéseknek egész sereg betegségek következnek: köszvény, csúz, vesebaj, merevség a nyakban, ischias, visszer, elmeszesedett erek, visszeres gennyedések lépnek fel, kinózzák a betegét és tönkreteszik életét. A köszvényes nőnek rendszeresen vagy fájdalmas időszakai vannak és kritikus korának beálltával elete hosszú szenvedése válik. Mindkét nemű köszvényes beteg gyakran szenved különböző bőrbajokban is, mint amilyenek az ekzema, hólyagos pörseések, psoriasis, furunculosis, bőrvörösség, száraz pörseések, ycosis stb. Mindezek a bőrbajok kínzó viszketéssel járnak. Amint azonban ezek a beteggek megszabadították véruket az abba befurakodott mérgező anyagoktól és ezt Dépuratif Richelet segítségével megethetik, valósgal átváltozozon fognak átmenni. A Dépuratif Richelet, a hűgymérgek eme könyörtelen pusztítója, ismét rugalmassá teszi az ízületeket, megszünteti a reumatikus fájdalmakat, szabályozza a nedvkeringést, csökkenti a vérnyomást, megszünteti a szédülést, a szívdobogást, valamint az érelmeszesedettek szemkáprázását és elhárítja a benulás veszélyét. Ez a hatalmas gyógyszer újból megduzzasztja a visszerek izmait és visszaadja nekik 20 éves kornál lábat; behegeszti a sebeket és gennyedéseket, anélkül, hogy nyomuk maradjon és visszacsúzza a bőr rugóságát. A kritikus korban megakadályozza a vértululásokot és ezzel elejét veszi a legsúlyosabb következményeknek. Mindeme bajok megszüntetése természetesen azonnal jár, hogy a beteggek visszanyerik életkedvüket és akárhánszor egyenesen megfiatalodnak.

DÉPURATIF RICHELET

minden gyógyszerárban és drogeriában kapható

Bucarestből jelentik: Az egészségügyi minisztérium tanfolyamokat rendez az orvosoknak gáztámasztások esetén való eljárásának és a gáztól megtámasztottak kezelésének betanítására.

Február elsején életbe lépett az állampolgárság új törvénye. Bucarestből jelentik: A mai napon, február elsején lép életbe az állampolgárságok elvezetéséről és megszerzéséről szóló új törvény. A mai naptól kezdődőleg az összes állampolgársági ügyek az igazságügyminisztérium mellett működő különleges bizottság hatáskörébe tartoznak, amely egyetlen illetékes szerv azok elintézésére.

Több, mint 100 ezer lejt lopott a szüleitől a 16 éves suhanc. Két nap előtt Chout Ioan nagyváradi rendőr a szilágymegyei Dusted állomáson szökés közben lefűlt egy 16 éves nagyváradi fiút, aki súlyosan megkárosította szüleit és az ellopott pénzzel menekülni akart. A motozáskor 107.775 lejt találtak a fiúnál, aki bevallotta, hogy a jelentős összeget szüleitől lopta el. Letartóztatták és átadták az ügyészségnek.

Három alfűlyegyelőre osztották a temesvári munkafűlyegyelőséget. Bucarestből jelentik: A munkafűlye minisztérium a temesvári munkafűlyegyelőséget három alinspektrátusra osztotta fel, amelyek székhelyei Arad, Petroseni és Déva.

EGYESÜLETTI ÉLET

A Goldmark Filharmóniai Társaság ezuton értesíti tagjait, hogy ma, csütörtökön este 9 órakor rendez próbát tart, melyre a tagok feltétlen és pontos megjelenését kéri.

Előadás a Baal Mölachában. Ezuton is értesítjük tagjainkat, hogy f. hó 5-én, vasárnap este pontos fél 9 órakor a Str. Iuliu Maniu 2 alatti helyiségünkben Weinberger Nándorné a Keren Kajemeth és a Keren Hajjeszóról tart előadást. A tagok pontos megjelenését kéri a Baal Mölacha kolozsvári csoportjának vezetősége.

A Zsidó Nemzeti Szövetség Olvasó Köre vasárnap, f. hó 5-én délután 5 órakor Wizo és Nőegyleti tanács teát rendez. Str. Iuliu Maniu 2. II. em. Vendégeket szívesen lát a rendezőség.

CSÜTÖRTÖK
Min
bérlő
Száz... le...
megszeg
al
BUCU
háztulajdo
a követke
1. M
követő 24
a bérlő,
2. A
3. A
büntetés
közvetlen
jelentés
4. M
és szigorú
5. A
örzö lapo
szokról a
Capito
H
Ez az a film
Kedvezmény
Fra
sü
Franco
Páris, fe
képviselője
elnökül F
szottták
nap folyam
ában és k
füldjön di
Franco kor
H
m
Bilbao, f
ati spanyo
rekezőket
„A nemz
ell lennie
füldött ké
zovjett és
éreltezik,
adjuk, ho
ent elköv
orut meg
edtek pol
yolország
nem fo
i”
A Corre
kai körö
London,
adrid vé
tandarh
tkezőket
„Nem a
a ránk
annyan
arcelóna

Minden háztulajdonos, vagy főbérleti köteles lakóját huszonnégy óra alatt bejelenteni

házezer lejtől kétfélmillió lejig terjedő pénzbírsággal sújtják a rendelet megszegőit. Nem köthet többé szerződést az olyan háztulajdonos, akinek be nem jelentett lakóját a hatóságok körözik

BUCURESTI, február 2. II. Károly király öfelsége tegnap aláírta a bérleti és háztulajdonosok kötelezettségeiről szóló törvényrendeletet, amelynek főbb fejezetei a következők:

1. Minden olyan háztulajdonos, vagy főbérleti köteles a bérleti szerződés kötését követő 24 óra leforgása alatt jelenteni a bérletet a rendőrségnek, valamint azt, hogy mi az albérleti, vagy lakó foglalkozása, hol gyakorolja azt és be kell mutatnia a bérleti, vagy albérleti iratait láttatásos véget.
2. A folyamatban levő szerződések bejelentésének határideje öt nap.
3. A törvényrendelet be nem tartóit 100.000 lejtől 2 millió lejig terjedő pénzbírsággal büntetik, abban az esetben, ha olyan bérleti van, akiket a hatóságok köröztetnek, 3-10 ezer lej pénzbírsággal pedig abban az esetben, ha a be nem jelentés csupán felelőtlenség következménye.
4. Minden olyan háztulajdonos, vagy főbérleti, aki büntetve volt, elveszti jogait és szigorúan tilos továbbra is bérletet felvennie és bérleti szerződéseket kötnie.
5. Április 23-tól kezdődőleg az összes vármegyei prefektusok kötelesek ellenőrizni a lapokat felfektetni a hatáskörük alá tartozó bérházak lakóiról, valamint mindazokról az adatokról, amelyek a hatóságokat érdeklik.

Capitol Mozgó

Pénteken premier! Holnap, pénteki kezdettel bemutatja WALT DISNEY csodálatos filmjét, mely minden képzeletet felülmúl

A legnagyobb filmsiker!
Végig színes!

Hófehérke és a 7 törpe

Ez az a film, amely milliókat varázsol a néző térre és milliók tapsolnak lelkesedéssel mind az öt világrészen!
Kedvezményes jegyek nem érvényesek! Számozott helyek!
A gyermekek is csak jeggyel nézhetik meg ezt a páratlan filmet!

Francia jobboldali képviselők sürgetik a burgosi kormány elismerését

Franco nem látja szívesen a franciák késői felajánlását. A nemzeti csapatok folytatják előnyomulásukat

„Madrid védői inkább meghalnak, de nem adják fel a várost“

Párizs, február 2. A francia kamara 123 képviselője bizottságot alakított, amelynek elnökekül Flandin volt miniszterelnököt választották meg. A bizottság még a mai nap folyamán indítványt nyújt be a kabinett felállítására és követeli fogja, hogy a kormány küldjön diplomáciai képviselőt Burgosba. Franco kormánya mellé.

Hogyan reflektál a burgosi kormány a francia ajánlásra

Bilbao, február 2. A legnagyobb nemzeti spanyol lap, a Correo Español a következőket írja:

„A nemzeti Spanyolországban tisztában kell lennie azzal, hogy csak két állam nem küldött képviselőt Burgosba és pedig a Szovjet és Franciaország. Párizs most kiérlelt, de ez már késő. Milyen jól tudjuk, hogy a francia kormányok mindegyike elkövette oly irányban, hogy a háborút meghosszabbítsák. Itt azonban tévedtek politikusaik, mert a Franco Spanyolországba erősebb lesz, mint valaha volt és nem fogja elfelejteni, kik voltak barátai.“

A Correo Español cikke francia politikai körökben kínos feltűnést keltett.

Madrid védői halálukig védik a várost

London, február 2. Miya tábornok, Madrid védője levelet intézett az Evening Standardhoz. A tábornok levelében a következőket írja:

„Nem adtuk és nem adjuk fel Madridot és a ránk bízott területet inkább valamilyen mélyen meghalunk. Hazugság az, hogy Barcelona és a Katalán front elestével, a

köztársasági Spanyolország ereje megtört. A háború tovább tart.“

Tovább folyik a nemzetiek előnyomulása Katalóniában

Barcelona, február 2. A nemzetiek keddi éjjeli közleménye szerint Katalóniában csapataik folytatják előnyomulásukat és több ponton 10 kilométer mélységbe hatoltak. Granolles körzetében elfoglalták San Celonit, amely fontos közlekedési gócpont. A part mentén Calella, Finera és Malgrat helyiségeket foglalták el, 38 kilométernyire Geronétól. Vich körzetében új állásokat foglaltak el a nemzetiek 11 kilométernyire a Vich-Manresa országúttól. Kezükbe került Santa Maria de Cornet, Estany és San Gernis is. 1500 foglyot ejtettek és sok hadianyagot zsákmányoltak.

Figures, február 2. (Rador.) Havas: A francia-spanyol határ közelében összezsúfolt katalán menekülteken megkönnyebbülés vett erőt arra a hírre, hogy Perthus és a Junquera-i vám között az utat szabadá tették. Egyébként a határnál már csak mintegy 10 ezer menekült van, mert a még tegnapelőtt 50 ezer főre tehető menekültek nagyrésze visszatért Figuerasba és Gerone tartomány falvaiba.

A valenciai bombázások mérlege

Valencia, február 2. (Rador.) Havas: A város bombázásának mérlege 1936 júliustól máig a következő: 825 halott, 2831 sebesült, 230 tönkretett épület, köztük kórházak, iskolák és templomok. 1938 folyamán a bombázások sűrűbbek voltak az azokat a Palma Majorca-i repülőket hajtották végre.

Barcelona, február 2. (Rador.) Megállapítást nyert, hogy a polgárháború alatt

Barcelona kikötőjében összesen 16 hajót süllyesztettek el.

Új 12.000 spanyol menekült érkezett Franciaországba

Bordeaux, február 2. A Bordeaux-Saint Jean állomáson átutazott spanyol menekültek száma kedden 12.000-re emelkedett. Mindannyukat a francia hatóságok ellátták étellel és a közép-, valamint nyugatfranciaországi vidékekre szállították.

A köztársaságiak harctéri jelentése

Gerone, február 2. (Rador.) A köztársaságiak hivatalos közleménye így szól: A katalóniai fronton a köztársaságiak továbbra is ellenállást fejtenek ki Coll Suspina, San Quirico de Faja, San Feliu, Codines, Arenys de Mar körzeteiben és a nemzetieknek sikerült kisebb mértékben kiigazítani előretölt vonalaikat. A közlemény rámutat arra, hogy az idegenek eltávolításának ellenőrzésére kiküldött nemzetközi bizottság tagjai meggyőződhetnek arról, hogy a 11., 13. és 15-ös számú nemzetközi dandárokat teljesen megszüntették volt és

TESTA

A legbiztosabb hűlés ellen

hogy a köztársaságiak soraiban kizárólag spanyolok harcolnak.

Amerikai személyiségek a köztársaságiak megsegítését kéri Roosevelttől

Newyork, február 2. (Rador.) Több amerikai személyiség azzal fordult Roosevelthez, azonnal függesse fel a Spanyolországnak szánt fegyverkitvételi tilalmat, mert ez az intézkedés „hü kifejezése volna a demokráciák hűségének.“

Az igazságügyminiszter március 31-ig be akarja fejezni az állampolgársági revíziót

BUCURESTI, február 2. Iamandi igazságügyminiszter körrendeletet küldött szét az összes törvényszékhez, amelyben megsürgeti az állampolgársági revíziós perek letárgyalását. A körrendelet hang sulyozza, hogy március 31-ig az igazságügyminisztérium össze akarja állítani az összes, az állampolgársági lajstromból töröltek lajstromát.

Cihodaru semmitőszéki tanácsos elnöke alatt ma megalakult az igazságügyminisztériumban az állampolgársági kéréseket megvizsgáló bizottság.

Pénteken tárgyalja a kolozsvári katonai törvényszék Stefanescu Goanga egyetemi rektor merénylőinek bűnperét

Stefanescu Goanga rektor Olaszországba utazik egészségének helyreállítására végett

Cluj, február 2. A kolozsvári katonai törvényszék harmadik számú vizsgálóbírói kabinetjének vezetője Campianu őrnagy elkészült a Stefanescu Goanga egyetemi rektor elleni merénylet tetteseinek vádiratával. A per tárgyalását február 3-ra, péntekre tűzte ki a katonai törvényszék. Az elnöki tisztet Negulescu Dumitru alezredes, a katonai törvényszék alelnöke fogja betölteni, míg a vádat Blebea Alexandru őrnagy-ügyész képviseli. A vádlottak védelmét Gutu Pavelcsu asszony, Robreanu Traian és Moldovan Valer ügyvédek látják el. A nagyszabású pert valószínűleg az igazságügyi palota esküdtárszékai termében tartják meg, ahol jelenleg a ntető-

tabla működik. A közönség részére belépő jegyeket bocsátanak ki.

Stefanescu Goanga rektor, aki a merénylet következtében heteken keresztül élet és halál között feküdt a klinikán, sikeresen felépült betegségéből, néhány nap múlva pedig egészségének végleges helyreállítására végett Olaszországba utazik.

Székrekedésnél és emésztési zavaroknál, valamint az ezekkel kapcsolatban fellépő vértülművelésnél, fejfájásnál, álmatlanságnál és általános rosszullétnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors, biztos, alapos és mindig kellemes. Kérdezze meg orvosát.

Tízévi fegyházra ítélték egy cigánykovácsot,

aki 400 lejtért meggyilkolt egy öreg koldust

Cluj, február 1. Megdöbbentő kegyetlenséggel végrehajtott, körülményeiben is szokatlan rablójelkossági per foglalkoztatta tegnap a kolozsvári bírói táblát.

A per vádlottja Almasan Miron 25 éves cigánykovács, míg az áldozat egy Buta Arsenie nevezetű 72 esztendősen toprongyos koldus, akinek 400 lejnyi kéregetésből összeszedett vagyonáért kellett életével fizetni.

Bár a fenti néhány adat is eléggé beszédes bizonyítéka ennek az az ép emberi értelemmel szinte meg sem érthető büntetésnek, a gyilkosság többi mozzanatai és részletei sem maradnak alatta érdekesség szempontjából.

A vádirat szerint 1937 december 7-én Almasan Miron kovács, aki csak néhány nappal azelőtt szabadult ki a dévai fegyházból, ahol lopásért 8 napos büntetését töltötte ki, megismerkedett egy kocsmá asztal mellett szerencsétlen áldozatával, Elsirta neki bánatát, hogy most került ki a börtönből, nincs pénze, éheznek és nem tudja hogyan fog hazajutni illetőségi helyére, a hunyadmegyei Pribita községbe. Az öreg csavargó koldus megszánta Almasant és saját pénzével bőségesen megvendégelte. Közben, végzetére, az öreg megvallotta neki, hogy 400 lej összekoldult pénze van. Hálá helyett az embertelen cigány szívében megfogamzott a bűn gondolata. Az

elválás pillanatában megkérdezte az öregot merre vezet az útja. Örömet színelve kijelentette, hogy az ő útja is egyfelé vezet az öregével. Gyalog utnak indultak az országúton, ahol több ember látta őket együtt. Egy utkereszteződésnél igyunk reggel éhgyomorral egy pohár természetes „Ferenc József“ keserűvizet, mert annak hashajtó hatása gyors, biztos, alapos és mindig kellemes. Kérdezze meg orvosát.

A Perjescu elnökletével tartott mai tárgyaláson Almasan tagadni próbálta tettét. Ez azonban nem sikerült, mert a felvonult 23 tanu és az orvosi véleményezés, valamint a vizsgálat, minden kétséget kizáróan rábizonyította a kegyetlen és megdöbbentő bűnt. Egyetlen ügyvéd nem volt hajlandó vállalni Almasan védelmét.

A bíróság este kilenc órakor hirdette ki az ítéletet a semmi megbánást nem tanúsító, elvetemült fiatalember ügyében. Ez az ítélet 10 évi fegyházzal sújtotta Almasan Miron, aki fellebbezést jelentett be.

SPORT

Az új testnevelési törvény miatt értekezlet tartanak a romániai zsidó sportegyesületek elnökei

A végrehajtási utasítás megjelenése után Predealon lesz az értekezlet

Csüt., február 1. (Az Uj Kelet tud.) Pár héttel ezelőtt, a Straja Tarii, a legfőbb romániai sportforum előterjesztésére, a Hivatalos Lapban új testnevelési törvény jelent meg, amely a sportegyesületek számára új kötelezettségeket ír elő, de fontos változtatásokat is ír elő azok vezetésében és működésében is.

Az új testnevelési törvény azonban, amelynek kivonatos tartalmát az Uj Keletben is ismertettük, nem tartalmazott precíz adatokat az új kötelezettségek felől, amelyek részletei majd csak a végrehajtási utasításban foglalkoznak napvilágot látni.

Annak dacára azonban, hogy a végrehajtási utasítás még nem jelent meg, a Romániai Makkabi Szövetség bucuresti elnöksége alapos tanulmányozás tárgyává tette az új testnevelési törvényt abból a célból, hogy annak rendelkezéseit kellő magyarázatokkal ellátva továbbítsa a romániai zsidó sportegyesületekhez.

A Romániai Makkabi Szövetség elnöksége érintkezésbe lépett a végrehajtóbizottság tagjaival, akikkel közölte, hogy a kérdésben, a törvény fontos rendelkezéseire való tekintettel, szükségesnek látszik egy értekezlet megtartása, amelyre vonatkozólag a végrehajtóbizottsági tagok véleményét kérte, valamint annak megjelölését, hogy az értekezlet hol legyen. A beérkezett válaszok alapján a bucuresti elnökség az értekezlet összehívását határozta el és annak színhelyét, a beérkezett vélemények alapján, Predeált jelölte

meg, minthogy ide 50 százalék kedvezmény-nyel lehet utazni. Az értekezlet összehívására természetesen csak a végrehajtási utasítás megjelenése után kerül sor.

A Romániai Makkabi Szövetség elnöksége egyébként elhatározta, hogy amennyiben erre szükség lenne, a predeali végrehajtóbizottsági értekezletre meghívja az összes romániai zsidó sportegyesületek elnökeit is, minthogy az új törvény végrehajtási utasítása olyan rendelkezéseket tartalmazhat, amelyek a zsidó sport létét veszélyeztetik.

Kis hírek a sportvilágból

Juniusban és szeptemberben rendezik meg Románia bajnoki teniszeversenyét. A nemzetközi tenisz bajnokság időpontja június 22-25, a nemzeti bajnokság szeptember 21-24. A szövetség azért készítette el ilyen jóelőre a bajnoki versenynaptárt, hogy az egyesületek ehhez igazodva állítsák össze versenyműsorukat.

A helsinki olimpiai játékok rendezőbizottsága nagyszabású főpróbát tart a nyáron, amelyen a technikai újítások vizsgáznak.

A vivóbajnoki versenyeket ezidén Temesváron rendezik a következők szerint: április 22-én férfi és női tör, április 23-án a kardbajnoki versenyt.

A Paul Ehrlich Orvostudományi Egyesület 124. tudományos ülése

A január hó 25-én tartott 124. szakülés elnöki tisztét dr Ornstein Sándor üléselnök töltötte be. A tárgyalási nyelv román volt.

1. Dr. Iuliu Weinstein: „Etmoiditá acută complicată la copiii“.

Az előadó három heveny rostasejtgyulladásban szenvedő gyermek betegének kórtörténetét ismerteti. Az egyiknél a rostasejtgyulladás, a vörheny késői szövődményeként, a másik kettőnél pedig az influenza szövődményeként lépett fel.

A rostasejtgyulladás legenyhébb szövődményével, a csont külső áttörésével találta magát szemben az előadó mindhárom esetben. Klinikailag a mellő szemszög tájékán fellépő fájdalmas duzzanata a felső szemhéj vízenyősségével és magas lázzal jelentkezett.

E szövődményes gennyes rostasejtgyulladások kezelése sebészeti. Egyrészt a középső orrkagyló ficamitása által, másrészt közvetlen a szemöldök alatti a mellő szemszög-nél alkalmazott mély metszéssel lehetővé tesszük a genny kiürülését.

Az előadó a továbbiakban ismerteti a rostasejtgyulladás többi szövődményeit is. A nagy klinikai tapasztalatokhoz alapuló, tudományos gondalattal elkészített előadásához dr Havas József szakorvos szövegezt.

2. Dr. Nicolae Lengyel: „Considerațiuni asupra uretritael negonorhoice“.

A köztudatban főként a kankós eredetű húgycsőgyulladások ismeretese, bár számos esetben a jelenlévő húgycsőgyulladás nem vezethető vissza gonorrhéa eredetűre.

Azon kórokok, amelyek ilyen típusú húgycsőgyuladást létrehozhatnak, lehetnek általánosak (cukorbetegség, stb.) és helyiek. Ezen utóbbiak lehetnek kémiai okokból: (erős marószerekkel való mosások) fizikaiak (magas hőfokú anyagok bevitel). Jöhetnek közbe helyi betegségek, amelyek a húgycsőre átmennek (herpes) stb. Külön csoportját képezik a nem gonorrhéa eredetű húgycsőgyulladásoknak a lymphogramulózis (speciális mirigybetegség) következtében fellépő húgycsőgyulladás. A már lefolyt és gyógyított gonorrhéa után is léphet fel immár nem venerális eredetű húgycsőgyulladás. A nemi abstinentiában élő fiatalemberek (völégények) is kaphatnak ilyen típusú húgycsőgyuladást.

A tünetek szinte teljesen megegyeznek a kankós tüneteivel, csupán a Neisser-féle bacillusok hiányoznak.

Dr Lengyel tanárségéd értekezése, amely a nem gonorrhéa eredetű húgycsőgyulladások komplikált kérdését teljes egészében felfogóította, a hallgatóság legteljesebb elismerését vívta ki.

Dr Ornstein Sándor üléselnök román nyelven köszönetét fejezi ki az előadónak a kitünően sikerült előadásokért és a tárgysorozat kimerülően, a szakülést berekeszti.

RÁDIÓ MŰSOR

Csütörtök, február 2.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióadó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióadó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Gyermekóra. 19: Időszertanyag. 19.15: A Sibiceanu tánczenekar. 20: Felolvasás. 21.15: A filharmonikusok hangversenyének közvetítése. A szünetben hírek. 23: Hírek. 23.15: Hanglemezek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven, Közlemények.

Budapest I. 9: Hanglemezek. 9.40: Hírek. 13.30: Hanglemezek. 14.40: „Világíró”. 15: Beszkárt-zenekar. 17: A rádió szalonzenekara. 19.40: Előadás hanglemezekkel. 20.10: Cigányzene. 21.10: „Karrier a Tör. magban”. Operett. 22.40: Hírek. 23: A Magyar Revü Tánczenekar. 24.10: Cigányzene. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból? Pozsony. 20.45: Rádiózenekar. Belgrád. 21: Szimfonikus hangverseny.

Péntek, február 3.

Bucuresti. 7.30: Ritmikus torna, rádióadó, reggeli hangverseny, háztartási, orvosi tanácsok. 13: Időjelzés, időjárás, kulturális hírek, sport, vízállásjelentés. 13.10: Déli hangverseny. Közben: Sporthírek. 13.40: Hanglemezek. 14.15: Hírek, időjárásjelentés, rádióadó. 14.30: Hanglemezek. 15: Hírek. 16.45: Előadás. 18: Katonazene. 19: Időszertanyag. 19.15: Rádiózenekar. A szünetben kb. 20: Felolvasás. A felolvasás után kb. 20.15: A rádiózenekar hangversenyének folytatása. 20.35: Közvetítés az Operaházból. A szünetben hírek. Majd: Hírek külföldre német és francia nyelven. Utána: Közlemények.

Budapest I. 7.45: Torna, utána hanglemezek. 11: Hírek. 13.10: A rádió szalonzenekara. 13.30: Hírek. 18.10: Lemezek. 18.50: Sportközlemények. 19.30: Allástalan Zenészek Szimfonikus Zenekara. 20.30: Az Operaház előadásának közvetítése: Trubadur. Dalmi. 22.05: Hírek. 22.55: Hírek. 24.05: Katonazene. 1.05: Hírek.

Mit hallgassunk a külföldi műsorból? Szófia. 20: Opera. Belgrád. 19.35: Wagner: Tristan és Izolda. opera (lemezek).

SZÍNHÁZ·FILM·MŰVÉSZET

Csütörtökön, pénteken és hétfőn este fél 9 órakor:

A nagy francia író FRANCOIS MAURIAU világsikert aratott színmű ujdonsága Heltai Jenő fordításában

A démon

Marcelle de Bartheas	Erényi Böske
Emanuelle, a leánya	Faludi Márta
Blaise Couture	Nagy István
Kisasszony	Mária Éva
Harry Panning	Lantos Béla
A pap	Tóth Elek
Firmin	Csengeri Lajos
Anne	Faluvégi Gizella
Jean	Radó Éva

Rendező: Szabados Árpád.

Szombati és vasárnapi előadások

Szombaton este Jaques Dewal páratlan sikert aratott új vígjátéka, a Francia szobalány szerepel a színház játérendjén. Vasárnap három előadás lesz. Délután három órakor Szigligeti Ede búbiás falusi története, az énekes táncos Liliomfi kerül színpadra.

ezuttal először olcsó helyárakkal. Délután hat órakor Zilahy Lajos mélységesen emberi színjátéka, a frenetikus sikert elért Hazajáró lélek kerül színpadra, míg este kilenckor A vén bakancsos és fia a huszár van a műsoron.

HETI MŰSOR:

Csütörtök fél 9: A démon. (Francois Mauriac világsikert aratott színmű-ujdonsága. Fordította: Heltai Jenő. Főszereplők: Erényi Böske, Mária Éva, Faludi Márta, Radó Éva, Faluvégi Gizella, Nagy István, Lantos Béla, Tóth Elek, stb. Rendező: Szabados Árpád. Premierbérlet 22. szám.)

Péntek fél 9: A démon. (Rendes bérlet 22. Irodalmi bérlet 15. szám.)

Szombat este 9: Francia szobalány. (21-szer.) Vasárnap d. u. 3: Liliomfi. (Szigligeti énekes, táncos falusi vígjátékának első olcsó helyáras előadása.)

d. u. 6: Hazajáró lélek. (Hetedszer.) este 9: A vén bakancsos és fia a huszár. (Harmadszor.)

Hétfő fél 9: A démon. (Harmadszor.) Kedd fél 9: Angyalt vettem feleségül. (Nyolcadszor.)

Szerda fél 9: Paradics kisasszony. (Salamon László és Kornis Ottó az Erdélyi Helikon drámapályázatán kintintett színműve. Rendező: Gróf László, Erényi Böske, Fényes Alice, Mária Éva, Paál Magda.

Gróf László, Kovács György, Nagy István, Mészáros Béla, Tóth Elek, Csóka József, Lantos Béla, Réthely Ödön, stb. fellépésével. (Premierbérlet 23. szám.)

A SELECT MOZGÓ MŰSORA:

Önagysága inasa. Szellems vígjáték Bus Fekete László „János” című darabja nyomán, főszerepekben: Annabella, és William Powell.

AZ URANIA MOZGÓ MŰSORA:

Gibraltár. Az idény legszebb francia filmje, melynek izgalmas cselekménye a Gibraltár szoros festőien szép vidékén játszódik le. Főszerepekben: Vivian Romance, Roger Duchesne, Erich v. Stroheim.

AZ EDISON MOZGÓ MŰSORA:

I. Az édes anyaföld. Minden idők legnagyobb filmje, főszerepekben: Paul Muni és Luisa Rainer. II. Önagysága inasa. Komédia, főszerepekben: Robert Taylor (A három pajtásból) és Jean Harlow. III. Uj hiraó és Micki Maus.

MIGRENO-NERVOSIN
COCOSEL
GÁSECKI
A FEJ-ÉS FOGFÁJÁST
NÁTHÁLAZT HŰLÉST
KERJEN EREDETI COCOSEL POROKAT

A ROYAL MOZGÓ MŰSORA:

Denielle Darrieux legújabb és legelegánsabb filmje, a szezon legjobb vígjátéka: ...és mégis ártatlan. Partnerel: Douglas Fairbanks jnr. és Mischa Auer. Előtte két premier hiraó: Metro és Fox. Előadások kezdete: 3.20, 5.20, 7.20 és 9 órakor. Számozott jegyelvétél. Telefon 37-05.

A CAPITOL MOZGÓ MŰSORA:

A XI-ik Olimpiász film II-ik része. Uszás, birkózás, ökölvívás, labdarugás, cöllövés, evezés, vívás, vízipóló, stb.

BIO MOZGÓ MŰSORA:

(Volt Munkás mozgó)

3, 6 és 9 órakor! Kettős műsor: I. A cigányok. Orosz dráma. A vándorcigányok élete, örömei és bánatai. Fősz.: Alexander Granach, Leila Cernaia és N. Modinov. II. Ellopták Koronoff ékszerét. (A véres gyöngyök). Izgalmas bűnügyi dráma. Fősz.: Myrna Loy és Spencer Tracy. Szombaton, febr. 4-én bál miatt nincs előadás. A vasárnapi előadásokon visszamaradni nem lehet.

APRÓ HIRDETÉSEK

Villany-, víz- és lakatosmunkát leggyorsabban és legpontosabban Páll Bertalan szerelőnél kaphat. Str. Xenopol 25. Telefon: 20-14.

Huszonhét éves, angol nyelvet beszélő, polytechnikumot végzett elektromechanikus, ki évek óta egy nagy bucuresti gyár alkalmazásában áll, pénzes társat keres egy Palesztinában felállítandó és nagy jövője üzem finanszírozására. Cim a kiadóban.

Kötőtáru üzem keres abnémet, aki gyártmányait vagy azok egy részét olcsón átvenné. Jelige: „Erdemes”.

Schadchenek küldjék be címüket „Komoly Schadchen” jellegre a kiadóba.

Italmérés engedéllyel rendelkező, minden információt kibíró filozemita etnikai román üzletvezetőnek, társnak ajánkozik. Megkereséseket Baniciu Ioan Timisoara I. Str. Margh Roman 10.

Jobb módban levő nő vagyok, keressem 30-35 év körüli férfi ismeretséget házasság céljából. Leveleket „Csak komoly” jellegre a kiadóba.

Ügynök kerestetik, aki kisebb vidéki helyeket látogat. Ajánlatok „Jó üzlet” jellegre sürgősen kéretnek a kiadóba.

Fűszerüzlet lakással, berendezéssel olcsón kiadó. Aventuriosa 35. Ugyanott pihető eladó.

Nyomdávállalat keres lehetőleg belvárosban nyomdahelyiség céljára nagyobb szuterénhelyiséget és irodák céljára 4-5 főlétszinti szobát. Cim a kiadóban.

Francia tudásu, fiatal intelligens elvált asszony társalkodó vagy nevelőnek menne, esetleg félnapra. Halász, Str. Cipariu 2.

KÖZGAZDASÁG

A nemzeti munkavédelmi törvény által előírt személyzeti kimutatások beadásának határidejét február 15-ig meghosszabbították

Bucuresti, február 2. A román személyzeti vállalati alkalmazásáról szóló törvény alapján beadandó személyzeti kimutatások határideje január 31-én lejárt. A nemzet-

gazdasági miniszter most rendeletet adott ki, amely szerint a beadási határidőt 1939 február 15-ig meghosszabbították.

A Nemzeti Szövetkezeti Intézet ötvenhat szövetkezet és népbank felszámoltatását rendelte el

Bucuresti, február 2. Megirtuk, hogy a Legfőbb Banktanács kivánságára a Nemzeti Szövetkezeti Intézet megkezdte a szabálytalanul működő, vagy életképtelen szövetkezetek és falusi népbankok felszámoltatását. Két héttel ezelőtt a Nemzeti Szövetkezeti Intézet több, mint harminc ilyen szövetkezet és népbank felszámoltatását rendelte el, míg a legutóbbi ülésén 56 szövetkezetet és népbankot felszámoltatásra kötelezett és számos szövetkezetet különböző bírságokkal sújtott. Az 56 felszámoltatásra kötelezett szövetkezet között a következő erdélyi és bánáti szövetkezetek vannak:

- Alsófehér megyében:**
Banca Populară „Strugurele“, Burcerdea-Vinoasa, Cooperativa Forestieră „Avram Iancu Zalatna, Banca Populară „Comoara“ Cetatea, Banca Populară „Infrătirea“ Micoslaca, Banca Populară „Traiana“ Dumbrava, (Torda megye),
- Kisküküllő megyében:**
Cooperativa „Concordia“ Erzsébetváros, Federala „Sporul“ Balázsfalva, Ostea de Arendare „Miorita“ Satulung Brassó megye),
- Bihar megyében:**
Banca Populară „Nicolae Bogdan“, Cristiorul de Jos, Banca Populară „Viitorul“ Sălbociu, Cooperativa „Albina“, Sărbesti, Cooperativa „Luceafarul“ Nagyvárad,

- Cooperativa „Granita de Vest“ Oradea. **Naszód megyében:**
Banca Populară „Buda Calul“ Badacul de Sus, Banca Populară „Vulturul“ Domnesti, Cooperativa „Feldioreana“ Feldioara (Fogaras megye),
- Háromszék megyében:**
Cooperativa Agricola „Excelsior“ Aminoasa, Cooperativa Agricola „Fury“ Tamásfalva, Cooperativa Agricola „Albina“ Imeni, Cooperativa Agricola „Avântul“ Uzon, Banca Populară „Oituzul“ Poiana-Sărată, Cooperativa „Fagetana“ Faget (Szörény megye), Cooperativa de Aprovizionare „Răstoileana“ Rastolita (Máros megye).
A felszámolás mindegyik szövetkezetnél azonnal megkezdődött.

Milyen árfolyamokon számolják el a vámhivatalok az egyes devizákat

Bucuresti, február 1. A Banca Națională átirata alapján, a pénzügyminiszter február hónapra a következő árfolyamokat állapította meg a vámhivatalok számára:

Aranyfont	1.122.77 lej
aranydollár	230.71 „
arany svájci frank	44.52 „
arany francia frank	9.04 „
angol font (papír)	682.40—672.75 „

palesztinai font	663.09—673.44 „
egyiptomi font	679.65—690.— „
dollár	141.85—143.92 „
holland forint	77.09—78.19 „
svájci frank	32.04—32.53 „
francia frank	3.55—3.75 „
török font	82—83 „
márka	40.50—41.50 „
svéd korona	34.09—34.64 „
pengő	26.50—27.50 „
belgas	23.97—24.32 „
olasz lira	7.172 „
csehekrona	4.68—4.77 „
dinár	2.898—3.05 „
lewa	1.60—1.68 „
drahma	0.99—1.— „
zloty	22.23—23.75 „

A fenti árfolyamok február 1-én léptek életbe és további intézkedésig érvényesek.

A nem konfekcionált szövöttárúk és ládák forgalmi adója. A pénzügyminiszter két rendeletet adott ki a forgalmiadótörvény alkalmazásával kapcsolatban. Az egyik rendeletben mentesíti a forgalmi adó alól azokat a szövött árukat, amelyeket nem konfekcionáltak. A rendelet szerint ezek nem tekinthetők közönsé termékeknek. A másik rendeletben a csomagolásra használt ládák forgalmi adóját szabályozza. A rendelet szerint a forgalmi adó alapja az az összeg, amelyet a ládáért a számlában feltüntetnek. A számlában szereplő ládáérték után 1.5 százaléka a forgalmi adó, ha a ládát gyümölcs, cukor, szeg, vagy más olcsóbb tömegcikknek csomagolására használják fel. Más árucikknek csomagolására szolgáló ládák értéke után 2 plus 0.7 százalék forgalmi adó számítandó.

Az üzletkezési bírságok kiróására a törvényszék illetékes. Az utóbbi időben sűrűn fordultak elő olyan esetek, hogy a spekulatívörvénybe ütköző kihágás címén a járásbírság bírságot rótt ki. A kérdéssel kapcsolatban elvi jelentőségű a temesvári tábla most hozott döntése az Agraria német szövetkezet ismeretes ügyében. Az „Agraria“ a bíróság 16 ezer lej bírsággal sújtotta, mert a vaját az előírt 60 lej helyett kilonként 90 lejért hozta forgalomba. Az „Agraria“ elítelt vezetői, Watz Ágoston és Klein Ádám, fellebbeztek a bírság ellen és a törvényszék a járásbírság ítéletét megsemmisítette illetékeltenség címén. Az ügyesség a táblához fellebbezett, amely most foglalkozott az ügygel és döntésében elrendelte az ügyiratoknak a törvényszékhez való visszaküldését, újból tárgyalás végett. A tábla döntésében megállapította, hogy hasonló bírságok kiróására a törvényszék illetékes.

C. Angelescu volt miniszter lett a Legfőbb Szállítási és Távírási Tanács elnöke. A Legfőbb Gazdasági Tanács C. Angelescu volt minisztert és volt bankormányzót nevezte ki a Legfőbb Szállítási és Távírási Tanács elnökévé.

Zürichi árfolyamok (február 1.): Márka 177.62, holland forint 238.20, dollár 442.68, font 20.71, francia frank 11.70, olasz lira 23.29, csehekrona 15.16, pengő 87.—, dinár 10.—, lej 3.40, zloty 83.65, belgas 74.775.

A Román Nemzeti Bank hivatalos devizaárfolyamai:

Dollár	141.59—143.66
font	662.40—672.75
palesztinai font	663.09—673.44
holland forint	76.39—77.49
svájci frank	31.95—32.43
francia frank	3.56—3.77
márka	40.50—41.50
pengő	25—27
csehekrona (hivatalos)	4.68—4.77

A gabonaexportból szabadforgalomba hozható devizakvóták árfolyamát magyonszárnyakkal. A bucaresti magánforgalomban a következő árfolyamok alakultak ki:
Angol font, 20%-os szabadkvóta 1870—1890
angol font, 30%-os kvóta — 1480—1490
angol font, 40%-os kvóta — 1160—1170
holland forint, 30%-os sz.-kvóta 214.25
dollár, 30%-os szabadkvóta — 400—410
svájci frank, 30%-os kvóta — 90
francia frank, 30%-os sz.-kvóta 10.64
belgas (kilring) — 64
belgas, 15%-os — 66.53
svédkorona, 30%-os kvóta — 64

HIRDETÉS AZ ÜZLETI LEIKKE: HIRDESSZEN AZ ÚJ KELETBEN!

Ha léghuzatba kerül...

Ez az új léghuzatban áll. Ha nem dörmög be magát Carmol-val, hogy elejét vegye esetleges gripának, hűlésnek, vagy idegfájdalmaknak, úgy rosszul fog járni.

*) Carmol a legjobb bedörzsölőszert meg-hűlés, gripa, reumatikus fájdalmak és láz ellen.

NE FEJL SZOLGÁM JAKOB

— Nem vetted észre, Sulem?... Cs-cs-cs-cs... aludj, kis betegem.
— Mit vettem volna észre?
— Nincs áru a kocsmában.
Sulem nagyot lélezett. Ezt is tudja Malkele? Persze, hogy tudja. Mialatt ő kiindult a mezőre, Malkele segített Szrule Jantevnek a kocsmában, benézett a korszóba, megkondgatta a hordókat, átvizsgálta az üvegeket és megtudott mindent. Nem baj, még jobb is, ha tudja.
— Nincs, Malkele, de majd lesz.
— Honnan lesz, van pénz, Sulem?
— A pénz nem minden, Malkele. A fő a jó gondolat.
Kezdődik a két áttelenség ágy között a párbeszéd. Sulem megint kibeszélgetheti magát Malkelével. Már nem álmos és egy cseppet se fáradt. Csendes szóval beszél, hogy a gyerekeket fel ne ébressze és odaát a másik szobában se hallják. Töviről-hegyire elmondta, mik a tervei, kedden átmegy Batizba reb Leizer Lazarovicshoz, beszél vele, egészen biztos, hogy kap tőle hitelt. Már holnap jönne, de holnap hétfő, Szrule Jantev megint kaddist mondani. Kettőn egyszerre nem lehetnek el hazulról, más volna az eset, ha Malkele már tul volna a dolgokon és a kis szobában itt lenne végre. De már Szrule Jantevvel is megüzenni Batizra, hogy kedden eljött odajön, maradjon reb Leizer Lazarovic odahaza, fontos megbeszélésről lesz szó.

— És ha nem ad? — kérdezte Malkele.
Sulem minthacsak a saját kételkedő kérdését hallotta volna. Hallgatott egy-két hosszú pillanatig. Azután felkapta a fejét a vánkossról.
— Miért ne adna? Van neki, adnia kell. Meglátod, adni fog.
— Ha te mondd. Talán mégis adni fog. Noha van neki. En nem szeretnék megint vándorolni... Cs-cs-cs-cs... kis árvám... cs-cs-cs-cs...
Malkele már elaludt, Sulem fejében és szívében még doboltak a szavak... nem ad? Miért ne adna a gazdag Lazarovics? Nézzé, reb Leizer, öt gyerek van, közte három árva s maholnap itt lesz a hatodik is... Te is tudod, mit mondanak a mi szent könyveink. Istennek ad kölcsön, aki a szegényen segít. Ez a pénz a legjobb helyen kamatozik Az Atyánál, aki az atyátlankok atyja. A kamatszédés tilos, de ő maga, aki tilalmazta, fizet kamatot, százszorosan, reb Leizer... Alcármilyen gazdag ez reb Leizer, neki is csak zsidó szíve van.
Reb Leizer felől már kezdett megnyugodni, de a kis Chájácska megint panaszkodt és Malkele nem ébredt fel. Nehezen, mélyen aludt az asszony, a gyerek hangosabb nyiszörgése se riasztotta fel. Akadozott a száján a csitító...cs-cs-cs... de ez is már csak álomban. Sulem odament hozzá, elvette tőle a kisbabát, magá mellé fektette. Malkele izgalmas napok előtt áll, aludja ki magát.

A gyerek homloka forró volt, a lehellete szapora. Halkan dudolta neki a bölcsődalt, amelyet Lája mama danolt a gyermekeinek. „Schlojf, Lemmele, schlojf...“ Tréfás daloska volt, a kocsmáros udvarán hórühorga sváb legény álldogált... „A kezében, csicscsit, hosszú-hosszu ostor... Nyurga lábán, csicscsit, kurta-kurta nadrág“. Sulem bohókásan énekelte, de a beteg megrázkódott és ferdére huzta a száját. Sulem szakálta bánthatta, amint az arcába hajlott, de ezt Sulem nem vette észre. A szoba homályába nézett és ki a holdsütötte udvarra s mintha látta volna a hórühorga svábot: a szeme kéken égett, az ostora sárgán, a Halálangyal volt. Csak egy pillanatig tartott a látomás, de ép elég ideig ahhoz, hogy Sulem szájára fagyassza a bölcsődalt. Már az „Al tirát“ dudolta, félig héberül, félig oroszul, ahogy Jajris apjától hallotta.

Szót Adonáj Jakobnak, Tak, tak, tak, Ne félj, szolgám, Jakob, Nyet, nyet, nyet.
A gyerek elhallgatott. Szuszogott, szipo-gott és ujrakezdte. Sulem lóballgatta, paskol-gatta. Az arcába hajlott, nézte.
Kiválasztá Jakobot, Tak, tak, tak, Ne félj, szolgám, Jakob, Nyet, nyet, nyet.
Malkele felült az ágyon. Nézett. Lemászott, emelgette hosszú gyolcsingét, vaktaró-zott. Álmos nagy szemét az apjára emelte és vékony gyerekhangján veledudolta.
Csillag szállt fel Jakobtól, Tak, tak, tak, Ne félj, szolgám, Jakob, Nyet, nyet, nyet.
— Éhes Chájácska, — mondta a kisfiu, — azért nem akar aludni. Felköltöm Feige néni.
— Ne költöd fel, Malkele. A dünk nekü te-jet, ha éhes.

Az ablakban állt a köcsög, abban volt a tej. Sulem megszagolta és azt mondta, hogy savanyu. Malkeh megkóstolta és úgy találta, hogy nem savanyu. Sulem úgy vélte, hogy meg kell melegíteni, mert hideg. Malkeh nagyon rázta a fejét. Akkor ki kell menni a konyhába, tüzet kell éleszteni. És ha megmelegítik a tejet, attól lesz savanyu. Vagy összevagy, ha csakugyan savanyu. Rég az ablakban áll, attól hideg. Majd hoz egy kiskanalat és apránként adják Chájácskának, úgy nem hideg. A kisbaba nehezen nyelt, de jobb így, mintha éhesen maradna. Csuklott, kihányta. Kapott ujra. Ujra hányt, de valami a gyomrában is maradt. Sulem a tekenőbe fektette, Malkeh melléje kuporgott. Meg-megdobta, rugdosta a teknőt. Már ki-kihagyott, ásitozott. Hivta az apját.
— Most már ringasd te, tata, és megyek vissza az ágyba.
Ment aludni és Sulem ringatta a gyereket kakasszóig. Akkor kelt fel Szrule Jantev. Hétfő van, Szrule Jantevnek be kell utaznia Batizra kaddist mondani. Sulem bemert hozzá, hosszasan elstutogott vele.
— Ne felejtöd el megmondani reb Lazarovicsnak. És templom után menj el a batizi kovácsához és patkoltasd meg a Kestét. A hát-só patkó már zörög rajta.
Reggel bejött Feige néni, sopánkodott, hogy Chájácska nagyon zöld. Átvette a gyereket, vitte ki a konyhába. Malkele is felelt. A hasára borította a tenyerét, sietett ki Feige néni után. Sulem elővette az imabatyut és átment a kocsmába. A külső kocsmajutt felszárnyát felhajtotta és leült imádkozni.
A nap gondolkodással kezdődött, nyugtalansággal folytatódott és bosszúsággal végződött. Még mélyen benn volt Sulem a „Tiznyolc-ban“, amikor Sárosberkeszy ur legénye, Gyurica beholt és a sietségtől kifutva szólott.
— Itt a kulacs, töltsd meg, Sulem, te már tudod mivel. De hamar, a tekintetes ur indul vaddisznóvadászatra.
(Folytatjuk.)

UJ KELET Legújabb hírek

Roosevelt kijelentette, hogy európai háboru esetén Amerika azonnal a demokráciák segítségére siet

„Háboru esetén az USA határai Franciaországban vannak” — mondotta a szenátus hadügyi bizottságában Roosevelt elnök. A totális államok Amerikát is fenyegethetik Dél-Amerika fellázításával

Newyork, február 1. A szerda reggeli lapok szerint Roosevelt a szenátus katonai bizottságának tagjaival folytatott megbeszélése során kijelentette, hogy „háboru esetén az Egyesült Államok határai Franciaországban lennének”.

Posztív egyezmény Amerika és az európai demokráciák között

Az amerikai lapok behatoln foglalkoznak Rooseveltnek a szenátus katonai bizottsága előtt tett nyilatkozatával. A Newyork Herald Tribune szerint

Roosevelt a bizottság értésére adta, hogy pontos és pozitív egyezmények állnak fenn az Egyesült Államok és az európai demokráciák között.

Roosevelt kijelentette továbbá, hogy azok az államférfiak, akik az európai demokráciák élén állnak, tudnak Amerika eme beállított-ságáról.

A Newyork Times szerint Roosevelt kijelentette, az Egyesült Államoknak készen kell állniok arra, hogy európai háboru esetén az angol és francia kormány segítségére siessenek. Amerikának fel kell készülnie arra, hogy segítséget nyújtson a demokráciáknak, ha ezeket a Róma-Berlin-Toldó tengely részéről támadás érné, még pedig oly módon, hogy leszállítja a szükséges fegyvereket, készpénzfizetés ellenében.

Dél-Amerikán keresztül támadhatnának meg a diktatúrák az Egyesült Államokat

Roosevelt beható vizsgálat tárgyává tette a nemzetközi helyzetet és hosszasan foglalkozott azzal a kérdéssel, milyen helyzet állna elő, ha a diktatúráknak sikerülne a demokráciákat legyőzni.

— Ebben az esetben — mondotta Roosevelt — a diktatúrák programjában sor kerülne Észak- és Dél-Amerikára is.

Baldwinnak igaza volt, midőn azt mondotta, hogy Anglia határai a Rajnánál vannak. Remélem — mondotta Roosevelt —, nem fogom megérni azt, hogy csapatokat küldjünk arra, hogy idegen területeken harcoljanak, de minden lehetőséget meg kell tenni Franciaország és Anglia megmentésére.

Roosevelt ezután annak lehetőségére is rántatott, hogy bizonyos ideológiák segítségével Dél-Amerikából indítanak el a lázadást, a diktatúrák eképpen teremtvén maguknak támpontot az Észak-Amerikába való behatoláshoz.

Az Egyesült Államok légi felfegyverkezése nem maradhat a hateraz harczi repülőgépek alatt és ez is minél előbb fokozandó.

Roosevelt a helyzet súlyosságáról

A Newyork Times szerint Rooseveltnek a nemzetközi helyzetről tett jelentése — mint azt a bizottság egyik tagja megállapította — valóságos riasztó volt. Az elnök hozzátette, hogy a helyzet eléggé súlyos ahhoz, hogy kérje, teljes diszkrecióban tartsák kijelentéseit. Elégé hangsúlyozottan hívta fel az elnök a kongresszus befolyásos tagjainak figyelmét arra, hogy

az ő külpolitikai akcióját illetően tartózkodjanak rosszhiszemű bírálatoktól.

Más kérdés azután — teszi hozzá a lap —, hogy sikerült-e Rooseveltnek leszerelni a bírálatokat. Egyes szenátorok, közöttük Jonson kaliforniai szenátor harcra készült szállni az amerikai kormánnyal, annak külpolitikáját illetően. Másrésztől a konzervatív párt néhány vezetője a pártkonferencia összehívásának időszereit mérlegeli, hogy a párt a követendő külpolitika tekintetében állást foglaljon.

Mivel indokolja Roosevelt az európai demokráciák maximális segítségének szükségességét

A francia Havas washingtoni tudósítójának jelentése szerint Roosevelt a szenátus katonai bizottsága előtt hangsúlyozta annak szükségességét, hogy Amerika maximális tá-

mogatásban részesítse Angliát és Franciaországot és ezt a következőkkel indokolta meg:

1. A Roosevelt a totális államok terveiről és fegyverkezéseinek mértékéről kapott információkat.

2. Hitler beszéde, amely bár tónusában mérsékelt volt, mégis nyilvánította a német birodalom azon szándékát, hogy fokozza a harcot a totális és demokratikus ideológiák között az egész világon.

3. Roosevelt azon meggyőződése, hogy az amerikai közvélemény egyetért vele a demokrácia pozitív támogatásának szükségességében.

Roosevelt egész presztízst latba veteti álláspontja érdekében

Az eszme, amelyet Roosevelt a bizottság előtt kifejtett, nem új. Az elnök már hosszabb idő óta abban a meggyőződésben él, hogy a totális államok előnyomulásukban csak az összes fenyegetett nemzetek együttműködése tudja fenntartani. Roosevelt mint az amerikai nemzet politikai vezetője, egész

személyes presztízst latba vetette álláspontja érdekében. Meggyőződése szerint ez az állásfoglalás két okból is szükségessé vált: egyrészt, hogy

az amerikai ellenzékét álláspontjának tisztázására kényszerítse a külpolitikával szemben, másrészt pedig, hogy válaszoljon a kritikára, amelyek azzal vádolták őt, hogy személyes politikát folytat, amelybe az országnak nincs betekintése.

Nincs kizárva, hogy Rooseveltnek a szenátus katonai bizottsága előtt tett nyilatkozata éles kontroverziákat fog kiváltani ugy a kongresszuson, mint az egész országban. Másrésztől bizonyosra vehető, hogy

Roosevelt el van határozva arra, hogy maradéktalanul végrehajtsa a január 5-ikén a kongresszushoz intézett üzenetében foglalt programot,

különösen pedig ennek azon passzusát, amelyben kijelentette, hogy vannak más harci módszerek, hatékonyabbak, mint a szavak ahhoz, hogy a támadó kormányok megismerjék az amerikai nép érzelmeit.

Chamberlain beszédének visszhangja az európai sajtóban

Párizs, február 1. (Rador). Havas: A szerdai párizsi lapok figyelmé főleg Chamberlain beszéde felé irányul. A Le Petit Parisien írja: Az angol miniszterelnök tegnap láthatóan nem akart semmi szenzációkeltőt mondani mielőtt Olaszország szándékait nem ismeri. Elővigyázatos és várakozási álláspontba helyezkedett, hogy olasz kollégájának lehetőséget nyújtson az összes lehetségek alapos mérlegelésére.

A Le Journal londoni tudósítója ezeket jelenti: Chamberlain jóakaratu kiáltványban fordult a többiekhez: Nyugodt válaszokra vár. Öszintén vár a válaszra, de nem hanyagolja el a fegyverkezést, ami a dolgok jelenlegi állása mellett feltétlenül szükségesnek látszik. E pontban az egész angol nép támogatja.

A l'Oeuvre ezt írja: Chamberlain magatartása látszólagosan komplex volta dacára egy célt követ: a maximumig fokozni Anglia erejét. Ezen a kibontakozó erőt támaszkodva tárgyalni kíván amíg lehet, tárgyalni kapitulálás nélkül. Emlékeznünk kell Pitt politikájára, aki mindent elhanyagolt, csakhogy koalíciót hozzon létre és győzzön. Nem biztos, hogy úgy nálunk, mint Angliában nem ez a politika az, amely jobban járul hozzá a béke fenntartásához, mint a manifesztációkon és egyéb gesztusokon alapuló politika.

Az angol kereskedelmi miniszter gazdasági megegyezést akar Hitlerrel

London, február 1. (Rador). Hudson külkereskedelmi miniszter kedden felszóllalt Londonban egy gyűlés keretében és főleg Hitler kancellár azon kijelentésével foglalkozott, amely szerint Németországnak exportálnia kell, vagy meghalnia. Ezt a megállapítást az utóbbi időkben elhangzottak legbátoritóbójának tekintem, — mondotta

az angol miniszter. Ugyanolyan igaz ez a megállapítás Anglia számára is. Azon a véleményen vagyok, hogyha helyre tudjuk állítani a bizalmat a világban és eltüntetjük a jelenlegi feszültséget, elég hely lenne a két ország külkereskedelme számára. Örömmel fogadom tehát ezt a nyilatkozatot, mint amely megegyezésre vezethet a két ország között a nem lojális vetélkedés kiküszöbölésével.

Olaszország fenntartással fogadta Chamberlain beszédét

Róma, február 1. A Messagero Hitler beszédét kommentálva, gyerekségnak minősíti, ha valaki ma még a tengely szilárdságában kételkedne. A Picolo szerint az Alpok nem állnak többé Németország és Olaszország között.

Másrésztől Chamberlainnek az angol alsóházban tartott beszédét nagy szimpátiával fogadta az olasz sajtó. A lapok szerint az angol miniszterelnök beszéde beszéletes és óvatos volt. A Popolo di Roma mégis ezeket írja:

„Nem lehetne azt mondani, hogy Chamberlain beszéde után a béke ügye előrehaladást tett volna. A békének tettekből, nem szavakból kell fakadnia. Spanyolország az egyetlen szektor, ahol a béke gyors és lényeges előrehaladást tett”.

Olaszország egyébként ma ünnepelte a fasizta milícia megalakításának 16-ik fordulóját. A napot nemzeti ünnepnek nyilvánították.

Duff Cooper pesszimista beszéde

London, február 1. Duff Cooper volt tengerészeti miniszter kedden beszédet tartott Dowerben, az angol népszövetségi liga ülésén. A volt miniszter meglehetősen borulató hangnemben tartotta meg beszédét, amelynek során többek között azt hangoztatta,

hogy a nemzetközi kapcsolatok javulása nem következett be, sőt fokozatos rosszabbodás észlelhető ezen a téren.

Duff Cooper ezután Chamberlain beszédének azon kitételével foglalkozott, amely szerint „Anglia kénytelen lenne ellenállást tanúsítani, ha valamely nemzet világhatalomra törekedne”.

Duff Cooper kijelentette, hogy egyetért a miniszterelnök felfogásával, mert ma egy európai nemzet az említett kísérletre készül.

Módosítják az orosz kommunista párt alkotmányát

Moszkva, február 1. Az orosz Tass ügynökség jelentése szerint a mai moszkvai lapok közlik Sdanov-nak az oroszországi kommunista párt 18-ik kongresszusa elé terjesztett jelentését, a párt alapszabályainak módosításáról. A jelentés hangsúlyozza, hogy meg kell változtatni a pártba való tagfelvétel feltételeit. Megszüntetik a két kategóriába való csoportosítást azoknak, akik a pártba felvehetőek voltak és egyetlen kategóriát létesítenek: a munkások, földművesek és intellektuelek kategóriáját.

A jelentés ezután vázolja a tagok jogait. Ezek a párt gyűlésein annak bármelyik tagjával szemben bírálatot élhetnek, választhatnak és megválaszthatók a párt szervezeteibe és a tevékenységükre vonatkozó parthatározatot megfellebbezhetik fel egészen a párt központi vezetőségéig. A párttagok tömeges tisztogatásának módszerét megszüntetik, a tagok a jövőben csak egyénileg zárhatók ki, a kizárást a párttagok legnagyobb büntetésének tekintik. A párt szerveinek megválasztása titkos szavazás útján történik. Ti-

los a jelölt-listák együttes megszavazása. A párt harcos tagjai kerületenként és városenként időről időre gyűlést tartanak. A párt központi vezetősége mellett megszervezik a párt kádereinek igazgatóságát. Ilyen igazgatóságok a tartományi, kerületi és városi vezetőségek mellett is létesülnek. Ezenként egyszer összeül a párt konferenciája, amelyen a helyi delegátusok vesznek részt.

A különböző vállalatokat a párt szervei ellenőrzik és munkájuk eredményéről jelentést tesznek a központi vezetőségnek.

Eredménnyel végződtek Rublee tárgyalásai

BERLIN, február 1. George Rublee, az eviani bizottság igazgatója, szerdán befejezte dr. Wohltat miniszteri tanácsossal a német zsidók kivándorlásáról folytatott tárgyalásait. Rublee szerdán este Londonba utazott. Az Havas ügynökség jelentése szerint Rublee tárgyalásai pozitív eredményre vezettek. A tárgyalások eredményéről hivatalos közleményben tájékoztatják ma a világot.

Magyarországon megkezdődtek a sorozások

BUDAPEST, február 1. Husz év óta először sorozták a Magyarországon a katonakötelessé vált ifjakat. Magyarország fegyverkezési egyenlőségének elismerése óta ugyanis ezuttal először sorozták tömegesen a magyar katonai hatóságok.

Bonnet Berlinbe utazik

Párizs, február 1. A Stefani jelenti, hogy Bonnet rövidesen Berlinbe utazik, hogy vizsgázza Ribbentrop párizsi látogatását. A francia külügyminiszter németországi útját politikai körök a nemzetközi helyzet javulásával hozzák összefüggésbe.

— Ötven embert tartóztattak le Londonban, mert a köztársasági Spanyolország mellett tüntettek. Londonból jelentik: Tegnap este 50 embert tartóztattak le, amiért a köztársasági Spanyolország mellett tüntettek. A Bow Street-bírósg fog ma itélkezni felettük.

A végzet katonái. R. H. Major amerikai orvos-író könyve, 350 lap, fve 191 lej, kve 244 lej. — John Knittel: El Hakim, izgalmas keleti orvosregény, fve két kötet, 440 lap 191 lej, kve 244 lej Lepagenál, Kolozsvár. Postán utánvétellel. Kérjen teljes új jegyzéket Lepagétól, Cluj.

FRATERNITAS R. T. CLUJ NYOMASA.

BUN DE IMPRIMAT

Select Mozgó MA, CSÜTÖRTÖKÖN NAGY VIGJATEK PREMIER!

Őnagysága inasa

(JANOS)

Bus Fekete László közismert író „János” című szindarabja nyomán

Főszerepekben:

Annabella, William Powell

TAKA POK...
No. 244716
10. Telefon...
Havonta 11...
Járkén...
forrás meg...
Washing...
szert...
előtt az e...
szólítsa az...
mók kül...
elő. Másr...
ügyminis...
desüket f...
nek a biz...
gadtásá...
Ujabb...
Roosevelt...
zető fog...
az Egyes...
katonai b...
kapcsolat...
mindenek...
egy olyan...
1. Els...
delés tel...
gen meg...
2. Tör...
ügyminis...
rosokkal...
mondhat...
forogna...
3. Mi...
készpén...
A kö...
got har...
kili mi...
Ezzel s...
többség...
Az E...
résztele...
szénátu...
való vo...
kozatár...
Páris...
rint eg...
azt...
Roosev...
esetén...
kel...
európa...
amerik...
felelős...
műmá...
zött m...
ügynö...
kötés...
hogy...
esetbe...
csupát...
hajtó...
ben, r...
beava...
Ber...
azon...
USA...
tköz...
ben.